

Macaristan yakında
Milletler Cemiyetinden
ayrılacak mı?

AKŞAM

İspanyada şiddetli
muharebeler
devam ediyor

Sene 21 — No. 7261 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 2 Kânunusani 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Fransız Başvekili dün Korsikaya hareket etti Başvekil Fransanın bir karış yer bile terketmeyeceğini söyledi

Marsilyadan iki vapurla müteaddid Senegalli taburlar Cibutiye sevkedildiler

Paris 1 — Başvekil B. Daladier bu sabah saat onda Paristen Tulo'na hareket etmiştir. Saat yirmi birde Tulo'na vasil olacak ve Korsikaya gitmek üzere Foch kruvazörüne binecektir. Bahriye Nazırı B. Campinchi de Başvekil ile birlikte hareket etmiştir.

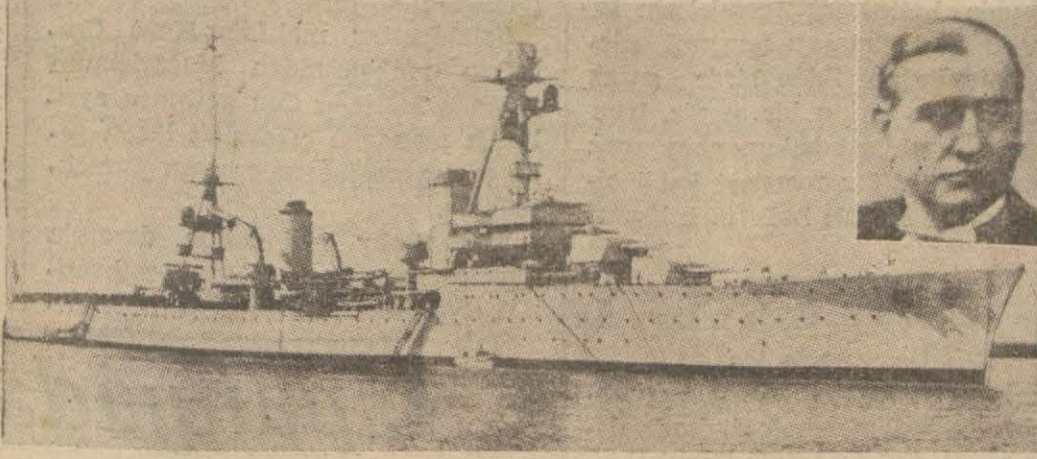
Paris 1 — Korsikada Başvekil ile parlak bir istikbal hazırlanmıştır. Bütün Ajaccia şehri bayraklarla donanmıştır. Belediye dairesinde büyük bir kabul resmi yapılacaktır.

B. Daladier'nin katı sözleri

Paris 1 — Başvekil Daladier dün radikal sosyalist meclisi grubu önünde beyanatta bulunmuştur. Başvekil, Hariciye Nazırı B. Bonnet'nin meclis huzurundaki beyanatını tekrar ile: «Fransa bir karış yer bile terketmeyecektir» demiş ve hükümetin azimkâr politikasına devam edeceğini ve katı kararını Korsikada ve Tunusla Ceza-yırda tekrar eyliyeceğini söylemiştir.

Cibutiye asker gönderiliyor

Marsilya 31 — Cibutiye gidecek

Daladier ve Fransız Başvekilinin bindiği Foch kruvazörü

[Foch zırhlı kruvazörü 929 senesinde Brest'te yapılmıştır. Hacmi 10 bin ton, süratı saatte 32 müldür. Kruvazör 8 adet 20,3, 8 adet 7,5, 8 adet 3,7 lik toplu mücehhezdir.]

olan Senegalli taburlar bu sabah Marsilyaya gelmişler ve istasyondan limana giderek vapurlara binmişlerdir. Halk istasyon önündeki meydanı, sokakları ve rıhtımı doldurmuştu. On beşinci muntaka kumandanı general Obry askerleri teftiş etmiş ve zabitle-re hitap ile demiştir ki:

«Müstemele ordumuzun impara-

torluğumuzun teşekkülünde oynadığı mühim rolü herkes bilir. En küçük bir tehdid karşısında memleketin davetine tehalükle koşacağınızı da takdir eder. Fransa, Fransız topraklarını muhafaza ve müdafaadan ibaret olan vazifeyi ifaya hazır olduğunuzu biliyor. Size tam itimadımız vardır.» (Devamı 5 nci sahifede)

İmar plânının tatbikinde ilk iki iş

- 1 - Gazi köprüsünün iki tarafındaki yollar açılacak,
- 2 - Eminönü meydanı tanzim edilecek

Azapkapisından Şişhaneye çıkan Meyyit yokuşu

Şehirlik mütehasası B. Prostan hazırladığı Nâzım plân, Nafia Vekâletinde bir komisyon tarafından tedkik ve plânın bazı noktalarına itiraz edilmişti.

Belediye, B. Prostan mütaâlasını alarak bu itirazlara cevabını vermiştir. Plânın yakında katı şeklini alacağı ve tatbik olunabilecek vaziyete geleceği ümid ediliyor.

Belediye ilk iş olarak Gazi köprüsünün iki tarafında açılacak yolların hazırlanmasına lüzum görmektedir. Köprü, önümüzdeki ağustosta bitecektir. Binaenaleyh Unkapanı - Şehzadebaşı ve Azapkapı - Taksim caddelerinin o zamana kadar açılması lazımdır. Halbuki bu yollar üzerinde hem istimlak edilecek binalar vardır, hem de caddelerin inşası lâzımdır. Belediye'nin elinde

bu mühim işi başaracak para olmadığından hükümetin yardımı zarurî görülmüyor.

Şehrin imar plânının ilk kısımlarının tatbiki için hükümetin beş milyon liralık yardımında bulunacağı yazılmıştı. Bu yardım tahakkuk ederse yeni iki yol açılarak hazırlanacaktır. Bundan başka Eminönü meydanının tanzimi de bitirilecektir.

Eminönü meydanı için iki harita vardır. Birinci haritaya dahil olan binaların istimlakı bitmiştir. Bu iş için Nafia Vekâleti, belediyeye bir milyon yedi yüz bin lira vermiştir. Belediye bu paradan iki yüz bin lira kadar tasarruf etmiştir. Bu iki yüz bin lira ile ikinci haritaya dahil binaların istimlakine başlayacaktır. Hükümetin vereceği tahsisat ile istimlak işi bitirilecek ve meydan muntazam bir şekil alacaktır.

İngiliz - Sovyet ticaret muahedesi

İngilterenin bunu feshedeceği söyleniyor

Londra 1 (A.A.) — Sunday Dispatch gazetesi, İngiliz ticaret odaları cemiyetinin yapmış olduğu teşebbüsler üzerine İngiltere hükümetinin 1934 tarihli İngiliz - Sovyet ticaret muahedelerini feshetmek tasavvurunda bulunmakta olduğunu yazmaktadır.

Yeni bir itilâf akdi için muahede-de derpiş edilmiş olan altı ay evvel-den haber verme devresi esnasında derhal müzakerelere girişileceği söylenmektedir.

Bu gazete, İngilterenin Sovyet Rusyaya yapmakta olduğu ithalâtın 1933 senesindenberi tevakkuf halinde olduğunu, Sovyetlerin İngiltereye yapmakta oldukları ithalâtın ise 1933 senesinde 17 milyon beş yüz bin İngiliz lirası kıymetinde iken 1937 senesinde 29 milyon liraya çıkmış bulunduğunu ilâve etmektedir.

Dikkatler: Keyif verici maddeler

1938 yılı içinde İstanbul vilâyetinde işlenen cürümlerin istatistiği yapılmış: 39 katil, 1500 den fazla hırsızlık, 500 de keyif verici madde kaçaklığı.

Hepsi müthiş. Fakat dikkat bilhas-sa sonuncuya saplanıyor. Yakalanan kaçakçılar 500 olursa yakalanmayanlar ne kadar? Hele o zehirleri kullananlar kaç kişi?

Şiddetli cezai tedbirler aldık. Fakat âfetin tehdidkarlığını muhafaza ettiği görülüyor. Acaba mücadelenin manevi kısmı mı az yapılıyor? Her halde üzerinde uzun uzun düşünülecek, yeni yeni tedbirler aranacak bir mevzu.

Asyada Avrupa emperyalizmini imha etmek...

Salâhiyettar bir Japon hükümet adamı Japonyanın buna karar verdiğini söylüyor Amerika, Japonyanın Çinde nüfuz üstünlüğünü kabul edemeyeceğini bildirdi

Tokio 1 (A.A.) — Hariciye Nezaret-i, istihbarat şubesi reisi ve nezaretin düşüncelerini bildirmeye salâhiyettar Kawavi «Japon iddiası» adında neşrettiği bir kitapta ezcümle şöyle diyor:

«Uzun asırlara uyşuk bir halde kalmış olan Uzak Şark zihniyeti Japonyada garp kültürü ile yapılan temas neticesinde yeni bir hamle almıştır. Japonya şark ve garp kültürünü birleştirmek suretille yeni Asya zihniyeti yaratmıştır. Binaenaleyh Uzak Şark ırkları yeni bir hayat mefhumuna doğru sevk etmeye hak kazanmıştır.

Müşterek iman ile Asyada Avrupa emperyalizmini imha etmek lazımdır. Mazide Japonyanın kapılarını Amerika zorlamıştı. Şimdi de garp komşularını sarsmak sırası Japonyaya gelmiştir. Japonya yeni bir devrin askeri ve yeni Asyanın umididir.

Amerikanın cevabı

Vaşington 31 — Amerikanın Tokyo sefiri Japon hükümetine yeni bir nota vermiştir. Bu notada Japonyanın Çinde bir nüfuz üstünlüğünü Amerikanın katıyen kabul etmeyeceği bildirilmektedir. Amerika mahafili, notanın harbcuyane mahiyette olmamakla beraber katı olduğunu söylüyor.

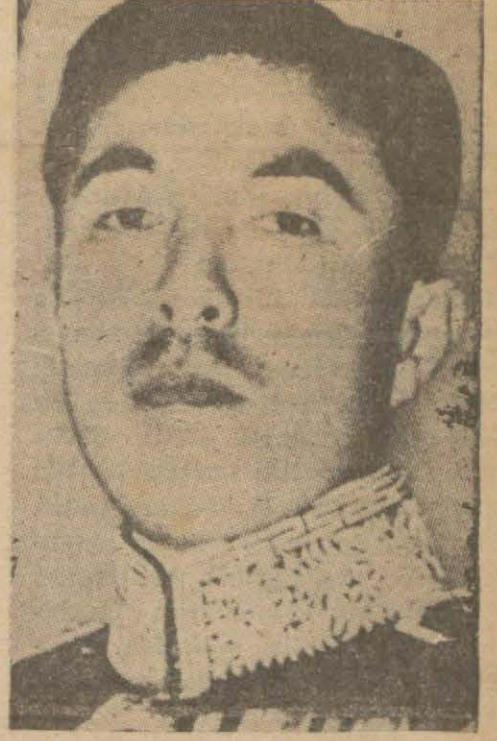
Amerika, Çin ile müzakereler neticesinde kararlaştırılmış olan anlaşmaların Japonya tarafından feshedilmesini bildirmektedir.

Tokyo 1 (A.A.) — Amerika sefiri cumartesi sabahı Arita'ya 18/11 de Japon hükümeti tarafından 6/10 tarihli Amerikan notasına verilen cevabın karşılığını ihtiva eden notayı tevdi etmiştir.

Amerika hükümeti bu notasında Japonyaya karşı ittihaz ettiği enerjik hattı harekette ısrar ve Japonya tarafından ileri sürülen müddeiyatı reddetmektedir.

Amerikanın teklifi ve Çinin vaziyeti

Tokyo 31 — Japon gazeteleri, marsal Şang - Kay - Şek partisinin ikinci reisi general Vang Ching Vein bir beyanamesini neşrediyor. Bunda, Japon Başvekilinin ileri sürdüğü şartlar dahilinde Japonya ile müzakereye girişilmesi istenilmektedir.

Japon Başvekilinin prens Konoye

Maamafih Şang - Kay - Şekin, Japonyanın tekliflerini soğuk surette karşılaması, pek ümid vermemektedir.

Japon ordusunun ileri harekti

Tokio 1 (A.A.) — Taiyuandan gelen haberlere göre, Japon ordusunun Şansi vilâyeti garbindeki ileri yürüyüşü muntazam olarak devam ediyor. Çinlilerin üsülharekesi olan Kih sien zabtedilmiştir.

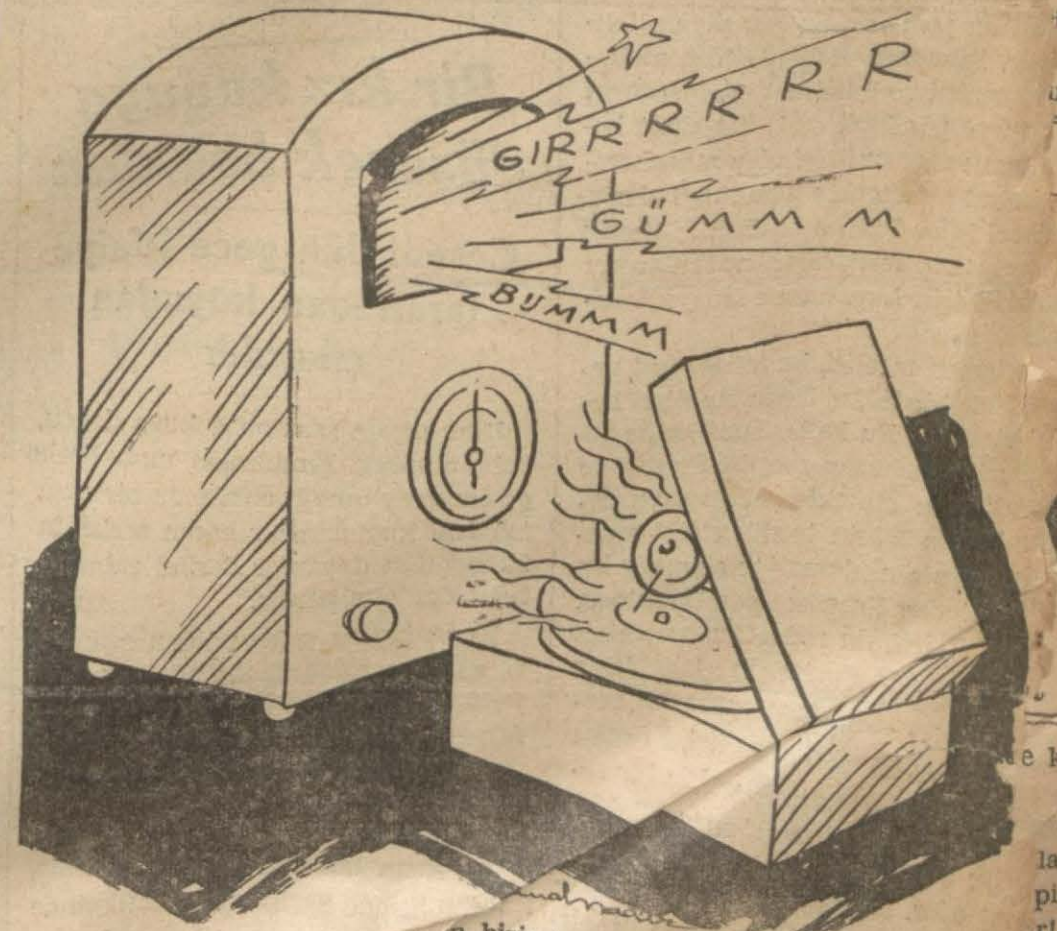
Japonlar şimdi bir çok kol üzerinden Şansi vilâyetinin şimali garbisinde ilerlemektedir.

B. Hitler

Yılbaşı münasebetile orduya bir hitabe neşretti

Berlin 1 (A.A.) — Hitler, yeni sene münasebetile orduya hitaben aşağıdaki emri yevmiyi neşretmiştir:

Asırlardanberi beslediğimiz emeller 1938 de tahakkuk etmiştir. Büyük Almanya kurulmuştur. Siz, bu işe katı bir âmil oldunuz. Sadakatınızden dolayı teşekkür ederim. İstikbalde de milletin haklarını her kime karşı olursa olsun müdafaaya hazır olduğunuzdan eminim.

Radyo — İnsanağfirulla...
Gram...
gün birinde, harb âleti yapacaklarımı...
dostum, ne haddime!... Bu iş benden çok

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Başvekil B. Celâl Bayarın Köylü kongresi delegelerine mühim bir nutku

Bizim için esas, halkın fikirleri, halkın istekleridir

Ankara 1 (Telefonla) — Başvekil B. Celâl Bayar, ziraat kongresine iştirak etmiş olan murahhasların şerefine verilen müsamere esnasında bir nutuk irad etmiş ve ezümle demiştir ki:

« Biz halktan uzak kalmanın, yalnız zararlı olacağına kani adamlarız. Bizim için esas, halkın fikirleri, halkın istekleridir. Atatürk böyle yapardı. İnönü böyle yapmaktadır. Bütün devlet adamlarının da onlara imtisal edeceğinde şüphe yoktur.

Bu rejimimizin kudreti, bu rejimimizin üstünlüğüdür.

Eskide devlet adamları halk ile konuşmazdı. Çünkü halk ile konuşmak, halka icabında hesap vermek demektir. Bunların sepetlerinde bu hesabı verecek pamuk yoktur. Halktan korktukları için kaçarlardı. Biz halkı sevdiğimiz için, halkın içinden olduğumuz için bilakis halka koşuyoruz. Ele geçirdiğimiz her fırsat ancak bizi kuvvetlendiriyor. Şu dakikada, beni içimize sevmeden yenilmez kuvvetin sebebini de bunda aramalı, bunda bulmalısınız.

Kardeşlerim,

1939 yılına mühim bir milli dava ile giriyoruz. Sizinle söz birliği, kafa birliği ettığımız bu dava çok büyüktür. Fakat bugünkü rejimin adamları, şakirdleri, Attaürk'le İnönü'nün arkadaşları, ve büyük Türk milleti, böyle büyük davaları yenmekten zevk almazlar. Köy ve Ziraat kalkınma davası, büyük milli davalarımızın en başında gelir. Mümkün olduğu kadar süratle hareket edilerek, kararlarımızı yerine getirmeye çalışacağız.

Aklınızda tutacağınız şey şudur: İnönü başımızda, Atatürk'ün gösterdiği üstün varlığa üstün refaha gidiyoruz. Mutlaka muvaffak olacağız. Ve mutlaka erişeceğiz ve siz hepimiz, dünyanın en üstün, en refahlı halkı olacaksınız.

Yeni yılınızı kutlarım. Hepinize sadetler, muvaffakiyetler dilerim. Temiz, milletimize layık duygularımıza teşekkür ederim. Sizin gibi, fertlere malik bir millet, elbette dünyanın en büyük milletidir.»

Başvekilin nutku, cümle cümle köylü ve çiftçilerin uzun alkışlarıyla kesildi.

Suriye Meclisinde hararetli müzakereler

Meclis Suriye hükûmetini iktidarı ele almağa davet etti

Başvekil "Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler istiklâl için hayatlarını fedaya âmededirler," dedi

Paris 1 (A.A.) — Şamdan bildiriliyor: Suriye parlamentosunda, Fransa-Suriye anlaşmasının tasdik meselesi etrafında cereyan eden müzakerelerde, nasyonalist blok reisi Klusti, hükümetten Suriyenin istiklâlinin ilân edilmesini talep etmiştir.

Propaganda ofisi şefi Fahri Barudi, Suriyenin katıyen istiklâlinin vaz geçemiyeceğini bildirmiş ve gençliğe hitaben vatan müdafaasına hazır olmalarını söylemiştir.

Başvekil Mardam bey bir nutuk öylemiş ve ezümle demiştir ki:

«Suriye - Fransa muahedesinin tasdik bahsinde Parisde yaptığım konuşmalar hakkında mufassal mameat vermeyi faydalı görmüyorum, zira Paris hükümeti bu muahedeyi inkar etmektedir. Fransız politikasının bu yeni vechesi çok şayanı tenkid ettir. Fransada Reiscümhur, mebusan meclisi ve hükümet, Fransızların Suriyeye gönderdikleri tahkikat komisyonu raporu üzerinden müzakere kabul etmemekte hemfikir bulunuyorlar. Eğer Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

«Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, Suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmededirler.»

Mebusan meclisi, bu müzakere neicesinde bir takım karar suretleri kabul etmiştir. Bu kadar suretlerine göre Suriye mebusan meclisi Fransa ile ittifak arzu etmekte, fakat aynı zamanda kendisinin tasdik ettiği muahedenin idamesine azimkâr bulunuyor.

Istanbul mu, Kerbelâ mı?

İki gündür terkos musluklarında bir damla su yok!

Bir haftadanberi fasılasız yağan yağmurlara rağmen İstanbul susuzluktan âdetâ Kerbelâya döndü. İki gündür Terkos musluklarında bir damla su bulmak kabil değil... Bu vaziyet karşısında her taraftan şikâyet sesleri yükseliyor.

Terkos borularının susuz kaldığı ilk defa görülmüş bir şey değildir. Fakat her defasında «Biraz dışinizi sıkın, yakında bol suya kavuşacaksınız. Artık susuz kalmak mevzuu bahsolmuyacaktır» denildi. Fakat bu güzel sözlerle rağmen aradan seneler geçtiği halde, susuzluk devam ediyor.

Yeni vali ve belediye reisimizin İstanbulda halledeceği meselelerin başına su işini almasını temenni ederiz. İstanbulun ikide birde susuz kalması hem çirkin bir şeydir, hem de şehrin sıhhati bakımından çok mahzurludur. Bu meseleyi kabil olduğu kadar süratle halletmek lâzımdır.

Gençlerbirliği, Galatasarayla 2-2 berabere kaldı

Ankara 1 (Akşam) — Lig maçlarına bugün Muhafızgücü stadında devam edildi. Galatasarayla Gençlerbirliği karşılaşmaları. Talebelerin kılıplardan çıkarılması üzerine iki takım da bir kısmı futbolü terketmiş eski oyuncularla sahaya çıktılar. Havanın soğuk, sahanın çamurlu olması yüzünden zevksiz ve hareketsiz bir oyundan sonra takımlar 2-2 berabere kaldılar.

Fransız meclisinin bir kararı

Paris 1 (A.A.) — Mebusan Meclisi, geçen cuma günü hükümeti şehir ve köylerin ihtiyar ameleleri için tekaüdiye ihdas eden bir kanun lâyhasını tevdi etmeğe davet eden bir karar suretini ittifakla ve İspanyada muharebe etmekte olduklarından dolayı eylül ayındaki kısmi seferberlik davetine icabet edememiş olan itatsizlerin affına dair olan kanunu da 229 reye karşı 325 rey ile kabul etmiştir.

Son dakika

Balkan antantının esaslı rolü

Rumen Başvekilinin nutku ve kralın cevabı

Bükreş 2 — Yılbaşı münasebetile sarayda yapılan merasimde nutuk söyleyen Başvekil Monseniyor Miron Kristea, Balkan antantının Balkan yarımadasında sulhü ve müsalemeti tesis ve muhafaza hususundaki esaslı rolünü bilhassa tebarüz ettirmiştir. Kral Karol, verdiği cevapta, 1939 yılının bir sulh yılı olacağını umduğunu, Romanyanın komşu memleketlerle mevcut ittifaklarını idame ve muhafaza etmekte beraber yeni dostluklar tesisine çalışacağını söylemiştir.

Erden Başvekilini Londraya gidiyor

İngiltere ile bir muahede akdına da çalışacak

Şam 2 — Erden Başvekilini Tevfik paşa buraya gelmiştir. Tevfik paşa, Filistin için Londrada toplanacak olan konferansa iştirak etmek için oraya gitmektedir. Gazetecilere yaptığı beyanatta, Londrada iken İngiltere ile Erden arasında bir muahede akdi için müzakereye girişeceğini beyan etmiştir.

Hore Belicha Londraya döndü

Londra 1 (A.A.) — Noel yortusunu Fransada geçirmiş olan İngiltere Harbiye Nazırı B. Hore bugün buraya dönmüştür.

Macaristan, Milletler Cemiyetinden ayrılıyor mu?

Kont Csaky'nin yazdığı bir makale büyük bir alâka uyandırdı

Budapeşte 1 (A.A.) — Macar ricâlerinden Kont Csaky Pester Llyod gazetesinde bir makale yazarak diyor ki:

«Zamanın işaretlerini artık anladık. Şimdi itimadı muhafaza etmek için umumî tezahürata ihtiyaç olduğunu anladık. Komintern aleyhindeki paktın yüksek ehemmiyetini biliyor ve takdir ediyoruz. On seneden fazla bir zamandanberi Milletler Cemiyetinin inkıza yüz tuttuğunu müşahede ettik. Dünya efkârumumiyesi birbirine muarız fikrin etrafında tebellür etmeğe başladı.»

Salâhiyyetar mahfiller Kont Csaky'nin makalesinden Macaristannın yakında Milletler Cemiyetinden ayrılacağı manasını çıkarmak lâzım gelip gelmeyeceğini suale şayan görmekteler.

Kont Csaky makalesine devamla memleketinin Roma - Berlin mihverinin siyasetine tamamilen sadık kaldığını teyid etmekte ve Almanyanın orta Avrupada mümtaz bir iktisadî mevkii olması lâzım geldiğini tasdik eylemektedir.

Kont, Macaristan ile Polonya arasındaki münasebetlerin sağlam bir temele istinat ettiğini de kaydetmektedir.

Romanya ve Çekoslovakya imâ eden Kont Csaky şöyle demektedir: «Diğer komşu devletlerle münasebetlerimiz her şeyden evvel Macar akalliyetlerine karşı yapılan muamelelere ve bu ekalliyetlerin mukadderatına bağlıdır.»

Muharrir, «Roma - Berlin mihverinin saflarında bulunmak Avrupanın garbinde devletlere karşı cephe almak demek olmadığını» tasrih etmektedir.

Netice olarak Kont Csaky eski muhariplerin yeni bir harbi kabul etmek istemeyecekleri kanaatini izhar etmiştir.

Ispanyada şiddetli muharebe devam ediyor

Ispanya Başvekilini radyo ile Cenubî Amerikaya hitaben bir nutuk söyledi

Burgos 1 (A.A.) — Öğleye kadar Cubellede ve Balaguer mmtakasında muharebe devam etmiştir. Bu havâlide milisler henüz istiklâlları müdafaa etmektedirler.

Safternode Frankistler Cubellisi zaptetmişler ve burada mühim bir malzeme deposu bulmuşlardır. Pobla Grandella civarında cumhuriyetçilerin müdafaası da akim kalmış ve kasaba Fankistlerin eline düşmüştür. Burada bir çok esir alınmıştır.

İspanya Başvekilinin bir hitabesi

Madrid 1 (A.A.) — B. Negrin, radyo ile ve bilhassa cenubî Amerikaya hitaben irad etmiş olduğu bir nutukta halihazırda İspanyada cereyan etmekte olan bütün muharebelerin bütün milletlerin istikbalini alâkadar etmekte olduğunu ve memleketlerin haşın kuvvetle mi, yoksa beynelmil kanunları ile mi idare ve dünyanın totaliter devletleri tarafından

mi kontrol veyahud da demokrat milletler tarafından mi idare olunacağını mevzuu bahsolundğunu söylemiştir.

Dünyayı hulâsa etmek için henüz vakit vardır ve tam zamandır, fakat çok fazla geç kalmamak icab eder, zira tehlike, cihanşümuldür. Bugün harbler ilân edilmemekte, fesad çıkarılmak ve nifak tohumu ekilmekle iktifa olunmaktadır.

İspanyada evvelce askerî isyan, arkasından da Almanya ve İtalyanın tevessü plânları ortaya çıkmıştır. Bu istilâ, bizim için büyük bir musibet olmuştur. Fakat musibetin en büyüğü bitaraf ve dost milletlerin göz yummaları olmuştur.

Çektığımız bütün ıztırlara rağmen yalnız istiklâlimiz namına değil, aynı zamanda beşeriyetin hürriyeti ve kültürü, müsamaha ve demokrasi prensipleri namına muzafer çıkacağımıza kanaatimiz vardır.

Fırtınadan dün gece bir motör parçalandı

Altı tayfa kurtarıldı, gece yağın karlar İstanbulun her tarafını kapladı

Dün gece şiddetli fırtına yüzünden Kireçburnu ile Tarabya arasında motörlü bir yelkenli parçalanmış ve altı kişi denize dökülmüştür.

Gece saat yirmi iki sularında denizden bir takım insan feryadlarının geldiğini duyan polis ve alâkadar liman memurları, derhal, bir tahlisiye motörü ile seslerin geldiği yere yetişmişler, o sırada Tarabyada bulunan Şirketihayriyenin 66 numaralı vapuru da aynı yere imdada koşmuştur.

Nihayet iş anlaşılmiş, Ömer kapitan idaresindeki motörün o civarda demir atmış istediği, fakat muvaffak olamıyarak karaya düştüğü, bu sırada motörün alabora olmasına içindeki tayfanın denize döküldüğü meydana çıkmış ve denizle pençeleşmekte olan tayflar da Şirket vapuru tarafından kurtarılmışlardır.

Bu suretle insanca zayıtsız savuşturulan kaza hakkında liman idaresince icab eden tahkikat yapılmaktadır.

Dün geceki fırtına esnasında, Kavak tahlisiyesi ile Sarıyer jandarmasının telefonlarla diğer hatlar tamamen bozulmuştur. Bozulan bu hatların bugün yapılmasına çalışılmaktadır.

Dün akşamdan itibaren yağmağa başladı

Dün akşamdan itibaren şehrimize ilk defa olarak kar yağmağa başlamıştır. Daha sabahtan başlayan şiddetli şimal rüzgârı ve soğukla beraber fasılasız yağın yağmur akşam üzeri kara çevirmiştir. Dün en fazla sıcaklık 4 derece idi. Akşam üzeri termometre sıfırı gösteriyordu.

Gece saat 21 den sonra yağın karla her taraf bembeyaz olmuştu. Kar bütün gece devam etti. Dün akşamdan itibaren şehirde tam bir kış manzarası hüküm sürmeğe başlamıştır. Gece saat 21 den sonra şehrin büyük caddelerinde insanlar görünmüyordu. Bu sabah hava 4 derece soğuktur.

Istanbulun suyu

ve eli ağır terzinin
çocuğa elbise dikmesi

Sular zaten sık sık kesiliyor ya... Fakat evvelki gün esash surette, bıçak vurulmuşçasına şip diye gitti!... Muslukları açtık; bir ümid fısıltısı, bir vaad hırıltısı bile gelmiyor.

Halbuki yeni seneye giriyoruz diye ev halkı, arız ve amik hamama da hazırlanmış.

Doğru telefona:

— Merak etmeyin... Yarım saate kadar salıverilecektir! - diye idareden teminat verdiler.

Eh, en resmi makamdan söylendi. «Kullanın öyleyse çocuklar!...» İhtiyatı da tükettik. Ev bütün gün, bütün gece Kerbelâya döndü. Yalnız bizimki değil, İstanbulun kaç semtinde kim bilir kaç bin ev... Madem yapacaklarına emin değildiler, niçin bol keseden «Yarım saat!» derler de insanın başka yerden tedarik etmesine de mani olurlar?... Bir itiraz bu...

Fakat benim âbile meşhur İstanbulun suyundan yanıklığım başkadır.

Ömürlerinde gazete okumayan bir kaç titiz ihtiyar bayan vardır ki, ahvali âleme dair bütün malûmatı benden şifâhen alırlar. Bu su meselesinden dolayı vallahi karşılarında senelerdenberi yerin dibine geçiyorum.

Beş altı yıl oldu. Mektep arkadaşlarımdan bir su mühendisine rastladım. Yollarda açılan çukurların başında durmuş, elinde kâğıt kalem, bazı izahat veriyordu.

— Ne o? - dedim.

— Ne olacak? Sizi bu susuzluk belâsından kurtarıyoruz. Boru tesisatı kâfi gelmiyordu. Şimdi ana yolları genişletiyoruz. Artık önümüzdeki son bahardan itibaren, her musluktan şakır şakır, istediğin kadar.

— Hay ağzımı öpeyim.

Zaten gazeteler de uzun uzadıya aynı meseleyi yazıyorlardı. Derhal titiz bayanlara müjdeyi yetiştirdim.

— Çok dinledik! - dediler.

— Yok, havadis sağlam yerden.

Aradan yıllar geçti. Her mevsimin başında yeni bir katı teminatta bulunurum:

— Canım, bu seferki rakamla... İstanbul şimdiye kadar şu kadar zamanda bin metre mikâbı sarfediyormuş. Halbuki ihtiyacı bin beş yüze... Gelecek senenin başına kadar bin iki yüz elli temin edilecek, sonunda da bütün ihtiyaca karşılık verilecek.

Şüpheli şüpheli başlarını sallıyorlardı.

— İnşallah... Haydi olsun da bakalım...

— Canım efendim... Hesap işimi bu...

— İnanmıyoruz, vesselâm...

Ve inanmamakta haklı çıkıyorlardı.

Mesele nedir: Sokakları kazıyorlar da boruları mı döşüyorlar?... İstatistikleri mevhum mu?... Terkos mu kurudu.

Hayır!... Hiçbiri değil! Öyleyse neden şu su işi halledilmiyor?

Bizim su şebekesini genişletme işimiz, eli ağır bir terzinin çocuğa elbise dikmesine benziyor. Evvelki senenin ölçüsüne göre elbise bu yıl bi-tiyor belki ama, o zamana kadar çocuğun boyu uzamış, esvap küçük geliyor. (Filhakika yıldan yıla, şehrin

ŞEHİR HABERLERİ

Bir gelir kaynağı
Belediye otobüs
işini çabuk
halledecek

İstanbulda otobüs işletmek hakkı Belediye'ye aid olduğu halde şimdiye kadar Belediye bu haktan istifade etmemiştir. Vali ve Belediye reisi B. Lütfi Kırdar otobüslerin şehir için büyük bir gelir kaynağı olacağını takdir ederek bir an evvel otobüs işinin halline karar vermiştir.

Bir otobüsün on, on iki bin liraya tedarik edileceği anlaşılmaktadır. Bir araba bir sene içinde maliyet fiatını çıkaracak, ikinci sene mühim varidat temin edecektir.

Belediye, muntazam otobüs seferleri temini suretile kara nakliye işinin mühim bir kısmının halledileceği kanaatinde. Gazi köprüsü açıldıktan sonra Şehzadebaşı ile Taksim arasında da otobüs seferleri yapılacaktır.

Tramvaydan inerken düşerek yaralandı

Nikola isminde biri, Yenikapı tramvay durağında tramvaydan inerken ayağı kayarak düşmüş ve yüzünden yaralanmıştır. Nikola zabıtaca tedavî altına alınmıştır.

Yılbaşı safası!

Bir kadın iki kişiyi anahtarla yaraladı

Kasımpaşada Zincirlikuyuda oturan Sabahaddin ile arkadaşı Dalgın evvelki gece bir kadın tarafından yaralanmışlardır.

İki arkadaş yılbaşı gecesini şöyle kadınlı sazi bir âlemler geçirmek istemiş ve bir kaç kadeh parlatıktan sonra, Beyoğluna çıkmışlardır.

Sabahaddin ile Dalgın, Abonoz sokağına girmişler, burada saği solu seyrederek ilerlemeğe koyulmuşlardır. Bir aralık evlerden birinin önünde duran Sıdika ismindeki kadına yaklaşıyorlar:

— Nasılsınız, beraberce eğlenebilir miyiz?... diye sormuşlardır. Sıdika bu sözlere her nedense fena halde kızmış ve elinde tuttuğu büyük bir kapı anahtarını her ikisinin de kafalarına, gözlerine yerleştirmiştir.

Neye uğradıklarını şaşırın Dalgın ile Sabahaddin, yüzlerinden akan kanları avuçlarına biriktirerek, yakındaki polis noktasına koşmuşlar ve başlarına gelenleri anlatmışlardır. Polis, iki genç tedavi altına almış, Sıdika da yakalanarak Beyoğlu mahkemesine verilmiştir.

... su kullanma kabiliyeti büyük bir süratle artmakta...)

Eğer sistemi değiştirmesek mütemadiyen bu olacaktır.

Kırk elli sene sonrasını nazarı itibare alarak, bu işi toptan yekün, miktar ve cins cihetinden halletmeli.

Bütün medenî şehirler de böyle yapmışlardır; sene mikyasile değil, asır mikyasile ihtiyaçlarını halletmişlerdir. (Vâ-Nû)

Not: Kabataş semtinde susuzluk kırk sekiz saatten beri devam etmektedir. V.N.

Şikâyetler

Eksik teraziler

Pazar yeri mahallerinde ekser satıcılar, mâli yüzde yirmi beş eksik tartarak müşteriyi bir kat daha zarara sokmaktadırlar. Bu hale geçen hafta biz de maruz kaldık. Ailemle pazartesi pazarı kurulan mahalde yarım kilo fıstık aldık.

Vapurla Kadıköyüne geçerken elimdeki kâğıdı hafif gördüm ve Kadıköy iskelesinde kestane satana tarttırdım. 110 gram noksan geldi. Dün de gene aynı mahalden bir kilo leblebi aldık; yazihaneme geldim. Bunu da komşu manava tarttırdım. Şaşılacak bir surette 280 gram noksan geldi. Satıcıya gitmek istedim, fakat ailem bırakmadı. Bu ciheti âlakadar makama duyurmak için muhterem gazetenizin delâletini rica ederim. Sebât nakliyat, ticaret ve emtia müessesesi sahibi: Eksper

KAZIM TUNÇEL

Kâğıt oyunu

Yılbaşı gecesi oyun oynarken yakalananlar

Yılbaşı gecesi Topkapıda bir kahvede Zeki, Süleyman, Cemil ve diğer Süleyman isimlerindeki şahısların iskambil ile kumar oynadıkları görülmüş ve bunlar yakalanmışlardır.

İstiklâl caddesinde oturan Ferhundenin odasında kumar oynattığı ikinci şube müdürlüğünce haber alınmış ve gece yapılan âni aramada, Ferhunde, Ayşe, diğer Ayşe, Kâzım ve Niyazi kâğıd oynarlarken yakalanmışlardır. İki deste iskambil, 62 fiş, bir miktar para ile masa müsaderesi edilmiş, suçlular mahkemeye verilmişlerdir.

Osmanbeyde bir kiraathanede ikinci şube memurları tarafından yapılan aramada Bekir, Nureddin, Sadık ve Celâleddin isimlerindeki adamlar poker oynarlarken yakalanmışlardır. Bunlar hakkında da icab eden kanunî takibat yapılmaktadır.

Şehir bütçesi

Vilâyet Umumi meclisi şubat toplantısında yeni sene bütçesini müzakere edecektir. Bunun için Belediye bütçe hazırlığı bitmiştir. Bu hafta içinde yeni bütçe hazırlanacak ve Daimi encümenine verilecektir.

Vali ve Belediye reisi, Belediye teşkilâtını lüzumundan fazla geniş bulmuştur. Bu yüzden gelirin yüzde otuzuna maaş ve ücretlere gitmektedir. Vali ve Belediye reisi B. Lütfi Kırdar varidatın mümkün olduğu kadar Belediye hizmetlerinin iyi görülmesine hasrı fikrindedir.

★ Beşiktaş Halkevinden: Beşiktaş Halkevinde ilse talebesine mahsus olmak üzere (Müşköllere ve sorulara cevap) mahiyetinde yeni bir riyaziye kursu açılmıştır. İsteklilerin kayıd için her gün Halkevi idare memurluğuna müracaatları lâzımdır.

Hayat pahalılığı

Ekmek işinden sonra et meselesi tedkik edilecek

Hayat pahalılığı ile mücadele için fikir ve mütalâaları alınmak üzere eski Şehremini operatör B. Emin zamanında teşkil edilen İktisad istişare heyeti Vali ve Belediye reisi B. Lütfi Kırdar tarafından toplantıya davet edilmiştir.

İktisad istişare heyeti şimdiye kadar yaptığı toplantılarda ekmek işle meşgul olmuştur. Heyet, Belediye İktisad müdürü B. Asım Süreyyanın verdiği izahattan sonra değirmencilerle fırıncılarla dinlemiştir. İstanbulda ekmek hem pahalı, hem islahâ muhtaçtır. Bu tedkiklerden sonra ekmek hakkında bir karar verilecektir.

Ekmek işini müteakip et işi tedkik edilecektir. Heyet âzası bu hususta piyasada tedkikler yapmaktadır. Operatör B. Emin geçen gün Mezbahaya giderek orada da bu işi tedkik etmiştir.

İstişare heyeti, sırf mütalâasından istifade edilmek üzere toplantıya çağırılmıştır. Alınacak neticelere göre, devamlı olup olmayacağı hakkında bir karar verilecektir.

Belediye hekimleri

Aralarında vazife taksimi yapıldı

Vali ve Belediye reisi Dr. Lütfi Kırdar, Belediye hekimlerinin vazifelerini daha faydalı bir surette yapabilmeleri için hekimler arasında vazifeleri taksim etmiştir. Belediye hakimlerinden bir kısmı münhasıran sıhhi muayene, cenazelere defin ruhsatiyesi vermek, fakir hastaları bakıp tedavi etmek vazifesile mükellef olacaklardır. Sabahları dairede muayene işleriyle meşgul olacak bu hekimler, öğleden sonra fakir hastaları evlerinde tedavi edeceklerdir.

Bir kısım Belediye hekimleri de sarı hastalıklar ve şehrin umumi hıfzıssıhhası işleriyle meşgul olacaklardır. Diğer bir kısım hekimler de şehrin temizliği, gıda maddelerinin kontrolü ve saire gibi beledi işlerin muayene ve teftişleriyle uğraşacaklardır.

Palamut akını

Dün limanda büyük bir palamut akını vardı. Birçok kimseler Sarayburnundan Halçe kadar yer yer sandallarla toplanarak palamut avlamışlardır.

Bir otobüs bir kadına çarparak yaralandı

Taksimde oturan bayan Marika, Tarlabası caddesinde karşıdan karşıya geçerken şoför Yaşarın idaresindeki Şişli - Fatih otobüsünün sademesine uğramış, yaralanmıştır. Marika tedavi altına alınmış, şoför yakalanmıştır.

Medeniyet ölçüsü

Bir Amerikalının konferansını dinlemiştik. Amerikada gayet garib konferanslar verilir; fakat bu dinlediğim pek o kadar garib bir konferans değildi. Mevzuu «Kadın ve Medeniyet» ti.

Konferansçı diyordu ki:

— O kadra medenî olmıyan bir şehirde bulunduğunuz zaman şöyle etrafınıza bir bakınız, sokaklarda gayet az kadın görürsünüz. Gözümlüze çarpan şey bir erkek kalabalığından ibarettir. Halbuki büyük, medenî dünya şehirlerinde en fazla göze çarpan kadınların çokluğudur. Kadın medeniyet âlâmetidir.

Şimdi dünyadaki memleketlere nazaran kadın nisbetini gösteren bir istatistiki rasladım. İngilterede her yüz erkeğe mukabil 109, Türkiyede 108, Fransada 107, İtalyada 105, İsveçte 103, Hollândada 101, Bulgaristanda 100, Amerika ve Kanadada 98, Arjantinde 87 kadın varmış.

Amerikalının medeniyet ölçüsü aklıma geldi. Medeniyet bu endazeye vurulunca muhterem kadınlarımız çok şükür bizim yüzümüzü ağartacak derecededir.

Ancak bir şehrin medenî olup olmadığını sokaklarındaki kadın çokluğuna bakarak hüküm verilmesine aklım ermedi. Bir memlekette kadınlar pek bol olur da sokaklarında o kadar çok kadına raslanmaz. Meselâ İstanbul bunlardan biridir.

Kadınlarımız sokaklarda dolaşmasını pek sevmediklerinden midir nedir? Bir çok dünya şehirlerine nazaran İstanbul sokaklarında kadın azdır. Halbuki Türkiyede 100 erkeğe mukabil 108 kadın vardır.

Yüz erkeğe mukabil 98 kadın bulunan Amerikada ise vaziyet bunun tamamile aksidir. Amerikan şehirlerinde sokakları dolduran halkın çoğu kadındır.

Amerikalı konferansçıya nazaran kadınlar buldukları memleketin medeniyet derecesini göstermek için sokağa fırlamalıdır. Canlı birer medeniyet timsali halinde dolaşmalıdır. İşte bu itibarla sokaklarında büyük bir kadın kalabalığı olan şehirlerin medenîliğine inanmadım.

Fakat bu medeniyet ölçüleri kadar garib şey de yoktur.

Geçenlerde bir yazı okumuştum. Meşhur bir muharriir anlatıyordu:

«Bir memleket halkının medenî olup olmadığını ben şöyle anlarım. Medenî bir şehirde gayet alçaktan geçen bir tayyareye halktan kimse başını çevirip te bakmaz bile... Çünkü tayyare onlar için en tabii vâsitadır.

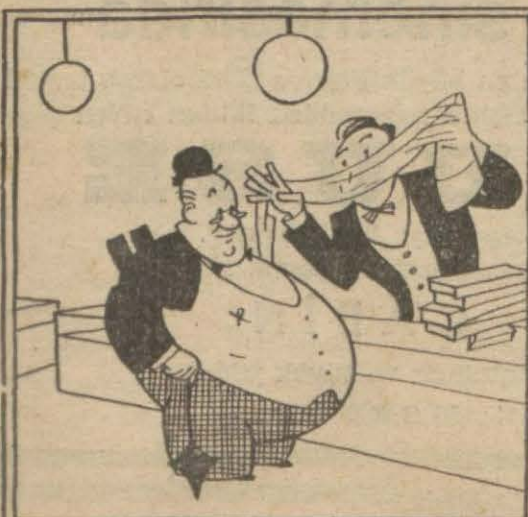
Halbuki iptidai bir memlekette halk işini gücünü bırakıp tayyareyi seyrederek. Bir memlekette halk tayyare arkasından hayran hayran bakmaya hâl gelmedikçe ben oranın medenî olduğuna inanmam. Meselâ iptidai bir memlekette halk bir arabanın arkasından hayranlıkla bakar mı? Bakmaz. Çünkü arabaya alışmıştır. Tayyareye de alışmalıdır.

İşte bir medeniyet ölçüsü ki pek su götürür. Tayyare vakia bir medeniyet âlâmetidir. Fakat dünyada bir çok yerlerinde tayyare sahibi vâsi haydut çeteleri de var...

Medeniyetin ölçüsünü tayin etmek her halde güç bir iş.

Hikmet Feridun Fe...

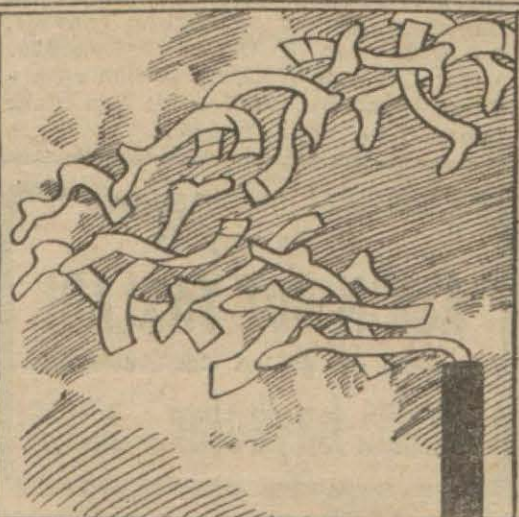
Bay Amca çorapçıda !..

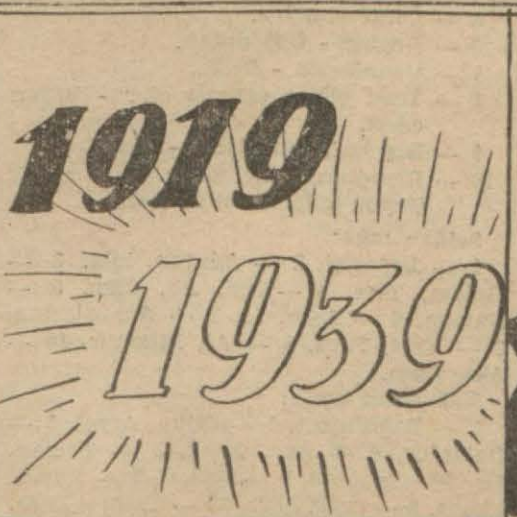
— Yerli çoraplarımızın Avrupada müşteri bulması milli sanayimizin ne büyük merhalelere aştığını gösteriyor bay Amca...

... Düşün bir kere: İngilizler bile bizim kadın çoraplarımıza müşteri çıktılar...

... Yaptığımız çoraplar kendi bayanlarımızı tatmin ettikten başka Avrupaya bile yayılacak...

... Hey gidi hey!... Daha 20 yıl önce fesimizi Avrupadan alırken bugün Avrupaya çorap satacağız!...

B. A. — Buna daha ziyade kadınlarımız sevinecek!...
— Acaba?...
B. A. — Elbette!... Fabrikalarını Türk adını çürütmek için piyasaya sağlam çorap çıkaracaklar!

İktisadî ve malî hafta

Fransanın son istikrazı - Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

Borsalarda, borsacı olmyanların, hattâ bazan meslekten olan arkadaşların bile derhal izah edemeyeceği garip hâdiseler cereyan eder. Bir devletin diğer bir devlete, avakibi henüz kestirilemeyen bir nota vereceği hâdisi şüyu bulur; bir müddet sonra o nota hakikaten de verilir. Notanın verilmesi ile beraber kambiyonun, esham ve tahvilâtın ve bilhassa devlet fondolarının düşmesini beklersiniz değil mi? Hayır, bilâkiş yükselmiş! Bunun hikmeti ne olabilir? İzah edelim:

Şayia henüz gazete sütunlarına düşmediği sıralarda, bir şeyler hazırlanmak üzere olduğunu hususî surette haber alanlar her yerde ve daima bulunur. Borsalarda büyük kolpoları yapanlar hep bunlardır. Zahiri hiçbir sebep yokken, günün birinde, fondoların sukut ettiğine şahid olursunuz; sebebini sorarsınız, kimse size muknî bir cevap veremez; çok çok, son günlerde arzlar fazlalaştı da ondan, derler. Pek iyi, arzların fazlalaşmasının sebebi nedir?

Sebebi şu ki, havadisın yakınlarda harcı âlem olacağını bilen kolpocular (ki ekseriya büyük sermayedarlardır) külliyyetli miktarda açıktan satış emirleri vermişlerdir. İşin mahiyetinden haberdar olmyanlar, iyi bir iş yaptıkları zannile, günün piyasa fiatı üzerinden bu satışları bel'ederler. Ondan sonra gazetelerde neşriyat başlayınca fiatlar gittikçe tenezzül eder; bu sefer malcı olanlar bile, kendi ellerindeki malı sattıktan başka açıktan da satışlarda bulunarak piyasanın sukutunu tezyid ederler.

Bu arada, devletler arasında notalar teati olunmuş, fakat piyasada artık satılacak mal kalmamıştır; müsa-zamanın hülûl eylediğine kanaat getiren açıkçılar - başta o büyük sermayedarlar olduğu halde, açıkları kapamak üzere tekrâr mübayaata başlarlar ve arada büyük kârlar temin ederler. Mübayaatın tevalisi üzerine temayül değişir ve fiatler fırlamağa başlar, hele iki devlet arasındaki ihtilâfın harbe müncer olmyacağı kanaati kuvvetlenirse fiatler büsbütün yükselir.

İşte son defa İtalya tarafından 935 mukavelesinin feshine dair Fransaya verilen nota aynı neticeyi vermiştir. Fiyatlar o kadar yükeldi ki bunun neticesi rantların iradı o kadar azalmıştır ki Fransa hükümeti, bu fırsattan bilistifade, ecnebi memleketlerde ve bilhassa Hollanda ile İsviçrede vaktile akdeylediği yüzde beş ilâ yedi gibi yüksek faizli istikrazlarını tahvilî düyun suretile, yüzde dört faizli istikrazlara talbeylemiştir. Fransız hazinesi bu yüzden istikrazlar senevi mürettebatından mühim bir tasarruf elde etmiş bulunuyor ki, bunu karşılık göstermek, ileride Müdafaa-i milliye için istikrazlar akdedebilecektir.

İtalyanın Fransaya verdiği nota bu feshi kalmamıştır. Mısır devleti Harbiye Nazırı, Meclisi mebusanda cereyan eden bir müzakere esnasında, Fransız Süveyş kanalına irca ederek, şu sebepten dolayı, Mısır hükümetinin muvafakati olmaksızın hiçbir anlaşma yapılamayacağını, katî bir lisanla ifade eylemiştir: Sebeplerin birincisi, kanalın Mısır arazisinden geçmesi, ikincisi imtiyazın Mısır devleti tarafından bahşolunması, üçüncüsü de kanalın behemehal Mısır'a iadesi lâzımgeldiğidir.

1938 senesi Avrupa için siyasi ve iktisadî bakımdan menfi bir sene olmuş. Devletler yekdiğerine hor nazaran bakmışlar, aralarından tesanüd ve müdafaa-i milliye tesis edememişlerdir. Bunun neticesinde daimî bir endişe hâsi cari olmuş ve her tarafta harp sayıline kuvvet verilmekten başka başlı hiçbir şey yapılamamıştır. Bu evanda yalnız memleketimizde müdafaa-i milliye bir siyaset sayesinde her sadâ terakki eserleri görüldüğünü ilân edenler kaydeder ve 1939 senesinin

hepimiz için daha hayırlı olmasını temenni ederiz.

Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

Sene nihayeti olmak itibarile hafta zarfında Ankara borsası büyük bir faaliyet gösterememiştir. Yüzde yedi buçuk faizli Türk borcu tahvilleri bir aralık 19,35 liraya kadar yükseldikten sonra 19,27 lirada kalmıştır.

Dahilî istikraz kâğıtlarımız cüzî olmakla beraber, gene birer tereffü kaydettiler. Son fiatler şunlardır:

İkramiyeli Ergani: 19,50 lira,
Birinci tertip Sivas - Erzurum: 20,35 lira,

Diğer tertipler: 19,05 lira,
Cümhuriyet Merkez bankası hisse senedleri hafta zarfında bir puan geriliyork 111 lirada kaldı.

Anadolu grupunda gene tereffü vardır:

Hisse senedleri: 25,50,
Tahviller: 40,17,
Müessesiler: 37,20 lira etmektedir.

Hisse senedlerinin kuponları bu ayın onunda tediyeye edilmeğe başlanacaktır.

Aslan Çimento on kuruş geriliyerek 8,80 lirada kaldı; muamelât aynıdır.

Diğer endüstriyel kâğıtlarda hemen hemen hiç muamele olmamıştır. Nominal fiatler şunlardır:

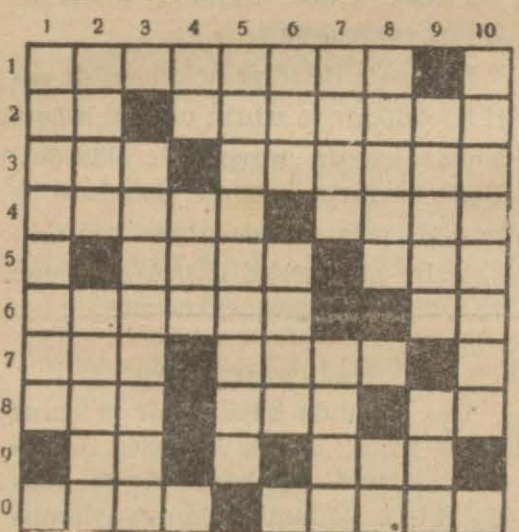
Tramvay 11,25 lira, Umum sigorta 13 lira, İttihadı millî 22,50 lira, Terkos 6,30 lira, Bomonti 8,05 lira, İttihad Değirmencilik 12,05 lira, Şark Değirmencilik 0,82 lira, Telefon 8,75 lira, Şirketi Hayriye 19 lira, Şark Merkez Ecza deposu 2,65 lira, Omnium 0,83 lira.

Gayrimübâdil bonoları 5 para yükselerek 9,12 kuruşta kaldı.

Mısır Kredi Fonsiyeleri şu fiatlerde kaldılar:

1903 tertibi: 111 lira,
1911 tertibi: 103 lira.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 - Miskin.
- 2 - Başına D gelirse ayakta su dökmeye olur - Basbayağı.
- 3 - Yazı kurutan kum - Boyunbağı.
- 4 - Âlimlik taşıyan - Asil.
- 5 - Buluşkan - Yük.
- 6 - Boşama - Nihayetine «F» gelirse temiz olur.
- 7 - Kör - Sıra.
- 8 - Rüzgâr - Ezizet - Nota.
- 9 - Sifat edatı - Bir adet.
- 10 - Bir nevi kumaş - Komşu bir memleketin merkezi.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Büyük meclis.
- 2 - Ziya - Pratik.
- 3 - Maraz.
- 4 - Tersî kasabın sattığıdır - Kırmızı.
- 5 - İtiraf etmeyen.
- 6 - İhtiyar - Çift doğan.
- 7 - Uyandırma - Fazla.
- 8 - Tersî elbise çantası olur - Beyan edatı.
- 9 - Bir tarla ameliyesi - Yaş.
- 10 - Beyoğlunda bir sokak.

Geçen bulmacamızın halli

- Soldan sağa:
- 1 - Boğaziçi, 2 - Adayan, Mia, 3 - Gülâm, Ters, 4 - İna, Ah, Cam, 5 - Nafaka, 6 - Lata, Li, 7 - Amortisman, 8 - Yurt, Tasa, 9 - At, İhlamur, 10 - Aka, Nara.
- Yukarıdan aşağı:
- 1 - Bağışlayan, 2 - Odun, Amut, 3 - Galantör, 4 - Aya, Artık, 5 - Zaman, Ha, 6 - İn, Halı, 7 - Fistan, 8 - İmece, Mama, 9 - İrak, Asur, 10 - Tasma, Nara.

Taksimde (Bu gece)

(İTAAT İLÂMI)

Komedî 3 perde

Yazan: Celâl Müshâhip-öglü. Yakında:

(İNSAN MABUT) *

Edirne'de ikinci ziraat kursu

Talebeler muallimlerle beraber

Edirne (Akşam) — Yeni ziraat kursunun ikinci devresine başlandığını yazmıştım. Bugüne kadar Edirne ziraat, atçılık ve fidancılık kursu bölge köyleri için 50 Türk genci yetiştirmiştir. Yeni kursta derslere başlanmıştır. Resim, kurs talebesini müdür ve idarecilerle birlikte göstermektedir.

Torbaldaki aygır deposu İzmir'e nakledilecek

İzmir (Akşam) — Torbalı kazandığı vilâyet aygır deposu 939 senesi içinde İzmir'e nakledilecektir. Buca nahiyesinde aygır deposu için lâzımgelen inşaat ve tadilâta yakında başlanacaktır. Burada hususî idareye aid eski ahırlarla fennî boksalar mevcud olduğundan inşaat, ucuza mal olacaktır.

Sivas vilâyet umumî meclis seçimi

Sivas (Akşam) — Şehrimiz yeni devre umumî meclis seçimi belediye sayın valimiz B. Nazmi Somerin ve vilâyet idare heyeti âzalarının nezareti altında bir dereceli ve serbês olarak yapılmıştır. Neticede: Kâmil Kitabcı, avukat Ahmed Göze, Behçet Başara, Merkûbe Gürleyük, Rıza Genç seçilmişlerdir.

Danzigdeki yahudilerin vaziyeti

Varşova 1 (A.A.) — Danzigdeki Polonya fevkalâde komiseri, Danzig makamlarına bir nota vererek Polonya tabiiyetindeki Yahudilerin ihracına, Polonyanın müsaade edemeyeceğini ve her tard hâdisesine Polonyada bulunan Danziglilerden birini taredetmek suretile mukabele eyleyeceğini resmen bildirmiştir.

Danzigde beyan olunduğuna göre, Yahudilere karşı alman tedbirler müntahırsın Danzig tabiiyetindeki Yahudileri alâkadar eder.

ZORON'un "İŞARETİ,"

Tamamen renkli emsalsiz şaheser. Sessiz bütün dünyayı çalkandıran ve yeni yapılan sözlüsü daha hayret bırakacak olan büyük kahramanlık ve macera filmi. Pek yakında: ? ... Sinemasında

İstiklâl caddesi Komedî kısmı

Gece saat 20,30 da

Mum söndü

5 tablo *

SİNEMACILIK DÜNYASININ
BUGÜNE KADAR
EŞİNİ - EMSALİNİ YARATMADIĞI

Muazzam sahnelerle
AŞK - GÜZELLİK ve MACERA
ŞAHESERİ

MARKOPOLO NUN MÜTHİŞ MACERALARI

GARY COOPER — SIGRID GURY

Fransızca sözlü orijinal nüshası

ÇARŞAMBA AKŞAMI

MELEK

Türkçe Sözlü nüshası

PERŞEMBE AKŞAMI

İPEK

Sinemalarında birden

Numaralı biletler bugünden itibaren satılmaktadır.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 1519b Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU
Pazartesi 2/1/939

TÜRKİYE SAATİLE

12,30: Büyük bir virtüözün plakları,
13: Saat, ajans haberleri ve meteor - Ankara, 13,10 - 14: Türk müziği (halk türküleri - Pl), 18,30: Türk müziği (ince saz - Karacığar faslı), 19,15 Saat, ajans haberleri, ziraat borsası ve meteoroloji, 19,30: Müzik (keman soloları) çalan (Sedad Ediz), 19,50: Konuşma (doktorun saati), 20,05: Türk müziği - klâsik program - İdare eden (Mesud Cemil), Çalanlar: (Vecihe, Reşad Erer, Refik Fersan, Fahre Fersan, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun), 1 - Meralı Abdülkadir, 2 - Tabî Mustafa, 3 - İtri, 4 - Dr. Suphi Ezgi, 5 - Hafız Rifat, 6 - Kara İsmail ağa, 7 - Hacı Arif bey, 8 - Şevki bey, 9 - Rahmi bey, 10 - Lemi, 21,05: Saat, esham, tahvilât ve kambıyo - Nukud (fiat), 21,15: Konuşma, 21,30: Müzik (küçük orkestra) 1 - Japon süiti (Yositomo), 2 - Patetik sonatın adacıyo - su (Bethoven), 3 - Polonez (Drigo), 4 - Karmenista (Manfred), 5 - Blaoe Mazur operetinden potpuri (Lehar), 6 - On birinci senfoninin menuettosu (Haydn), 7 - Nachklange von Ossian (Gade), 22,30: Müzik (senfonik plaklar - takdim eden - Cevat Memduh), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

FERAH sinemasında

Bugün ve yarın

AŞKIN GÖZ YAŞLARI

filminin son günleri olmak dolayısıyla

Mutad bayanlar gün ve

Tenzilâtı geceleridir.

TURAN TİYATROSU

Sanatkâr Nasid, Cemal

Sahir ve arkadaşları

Son Öpüş 3 P. Şeytan

Külâhı 1 P. Localar 100,

heryer 20, paradî 10 K.

İstanbulda ilk defa olarak göreceğimiz

Büyük Macar yıldızı
MARTHA EGGERTH'in rakibi **Marika Rook**

İLK BAHAR GECELERİ

Nefis şarkılı ve mükemmel musikili operet filminde: Bu ÇARŞAMBA akşamı

TAKSİM Sinemasında

Yekdiğerinden katiyen ayrılmayan

Sinemamızın şayanı takdir ve sevimli çift yıldızı

TYRONE POWER ve LORETTA YOUNG

İKİNCİ BALAYI

Fransızca sözlü filmini yaşatmışlardır

Pek yakında: S A R A Y sinemasında

Önümüzdeki ÇARŞAMBA akşamı

SÜMER sinemasında

Bütün dünya matbuatınca senenin en büyük Fransız filmi olarak tenkid ve Pierre MAC - ORLAN'ın meşhur romanından iktibas edilen

SON BUŞE

mükemmel ve muhteşem aşk filmi başlıyor.

Baş Rollerde: Fransız sinemasının en büyük aktörü

JEAN GABİN

Ve (Bora) filminin unutulmaz ve büyük yıldızı

MICHELE MORGAN

Pek Yakında

Büyük yıldız ZARAH LEANDER

AŞKA TAPAN KADIN

filminde SAKARYA sinemasında

POLİTİKA

Almanyanın tadilini istediği muahedeler karşısında İngiltere

Umumi harbin çıkmasında başlıca âmil; Almanya Kayserliği ile İngiliz İmparatorluğu arasında birbirinden daha kuvvetli ve daha çok harb gemisi inşa için çıkan yarış ve rekabettir. Umumi harpten sonra da İngiltere ile Almanya'yı birbirine ilk yakınlaştıran şey Almanyanın bahri rekabetten kendiliğinden feragat etmiş olmasıdır. Hitler Almanya'yı silâhladığını meydana çıkardığı zaman bütün galib devletler Almanya'yı tahaffuzi bir harb ile silâhlanmaktan ve Versay muahedelerini bozmaktan menetmeğe hazırlanmışlardı.

Lâkin İngiltere bu harekete iştirak etmeğe taraftar olmadığını anlattığından bu harb tasavvuru suya düşmüştü. Niçin? Çünkü Almanya Bahriye Nezareti ile İngiltere Bahriye Nezareti anlaşmışlardı. 1935 senesinde yapılan bu anlaşma ile Almanya kendi donanmasının bütün İngiliz İmparatorluğu deniz kuvvetlerinin üçte birini tecavüz etmeyeceğini teahhüd etmişti.

Artık İngiltere umumi harpten sonra korktuğu en büyük tehlikeden kurtulmuştu. Bunun için Almanya ile yapılan böyle bir bahri anlaşma ile Versay muahedelerinin ilk defa kendi tarafından bozulmuş olmasına bile razı olmuştur. Fransa şimdi İngilterenin müttefiki olduğu halde bu bahri anlaşmayı bir türlü affedememektedir.

1937 senesinde yapılan başka bir anlaşma ile de Almanya harb gemilerinin hacim ve top çaplarını tahdid etmeğe razı olmuştu. Japonyanın asla yanaşmadığı ve İtalyanın ancak İngiliz - İtalyan Roma anlaşmasının tatbik mevkiine konulmasından sonra muvafakat ettiği bu anlaşma dahi İngiltere için çok kıymetlidir.

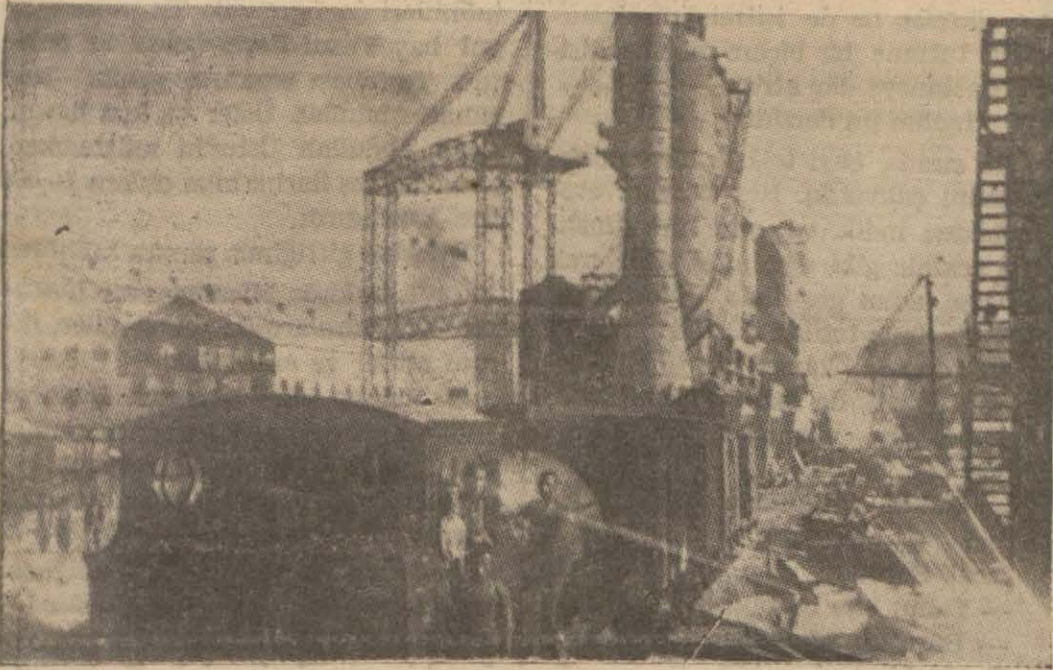
Lâkin şimdi Almanya birdenbire her iki muahedenin tadil edilmesini istemiştir. Almanya tahtelbahir cihetinden Almanya ile İngiliz İmparatorluğu arasında müsavat olmasını istemiştir. Mezkûr muahedelere bazı ahval fevkalâde Almanyanın böyle bir tadil talebinde bulunmasına cevaz veren bazı kayıtlar konulmuştu. Esas itibarile tahtelbahirler hakkında üçte bir nisbeti kabul edilmemiştir.

Amerikanın Almanya'yı sebep göstererek donanmasını son derecede arttırmakta olmasını Almanya; muahedeyi tadil edecek fevkalâde ahvalden saymıştır. İngiltere Bahriye Nezareti muahedelerin büsbütün bozulmaması için tadil kabul ederek müzakere için Berline amirallerini göndermiştir.

AKŞAM

Divrik'ten Karabük'e her gün demir cevheri gidiyor

1 numaralı fırın martta faaliyete geçecek; demir boru fabrikası inşaatı hayli ilerledi

Karabük (Akşam) — Fabrikaların inşaatı çok ilerlemiştir. Kok fabrikası ile beraber bir numaralı yüksek fırın mart ayı içinde faaliyete geçecektir. Yüksek fırın için icab eden demir cevheri «Divrikten» her gün muntazam gelmekte ve cevher deposunda stok yapılmaktadır.

Yüksek fırınlarda demirin izabesinde kullanılacak kalker taşı Karabük civarındaki ocaklardan ve «Dolomit» taşı da Bartın civarındaki Boğazköy civarından temin edilecektir. Sarfiyat mühim bir yekûna balığı olacak olan bu ocakların işletilmesi, civardaki halkın iktisadi kalkınmasına çok

yardımı olacaktır. Yüksek fırınların ilk çalışmaya başlamasında 70 bin ton demir cevheri, 30 - 40 bin ton kireç taşı ve 6 - 7 bin ton kadar Dolomit stoku hazır bulundurulacaktır.

Muhtelif cins çelik malzeme çıkaracak olan Karabük fabrikalarının yanında büyük bir boru fabrikası da kurulmaktadır. İnşaatı bir hayli ilerlemiş olan mezkûr fabrika yakın bir âtide memleketin muhtelif cins boru ihtiyacını karşılayacaktır.

Muhtelif kutularda yapılacak olan borular son sistem şakuli santrigoj sistemindeki makinelerle imal edilecektir.

Fransız Başvekili Korsikaya hareket etti

(Baştarafı 1 nci sahifede)

Askerler Sfenks ve Chantilly vapurlarına binmişlerdir. İki vapur öğleden sonra doğruca Cibutiye hareket etmiştir.

Marsilya 1 — Marsilya halkı, Cibutiye gitmekte olan askerleri hararetle uğurlamıştır. Rihimde Alp alaylarına mensup iki kıta, Senegalli askerleri selâmlamıştır. General Henri vapura askere hitaben demiştir ki:

«Vazifeniz yerli halkı temin etmek ve Fransanın birçok fedakârlık bahasına elde ettiği Somalideki hukukunu muhafaza etmeğini anlatmaktadır.»

Fransa, İtalyaya cevabı notasını bildirdi

Paris 1 — İtalyanın 935 tarihli La-

val - Mussolini anlaşmalarını feshetmesine dair verdiği notaya Fransanın cevabı İngiltere Hariciye Nezaretine tebliğ edilmiştir. Bu tebliğ İngiliz Başvekili ile Hariciye Nazirinin Romaya yapacakları seyahat dolayısıyla hususî bir ehemmiyeti haizdir.

Fransanın cevabını tebliğ eden Londra maslahatgüzarı aynı zamanda Fransız - İtalyan münasebetleri hakkında Fransanın düşüncesini de bildirmiştir. Fransız Hariciye Naziri da Pariste İngiliz sefirle yaptığı görüşmede bu hususta Fransanın düşüncelerini anlatmıştır.

Öldürülen balina balıkları buldukları yerleri radyo ile haber veriyorlar!

Balina balığı avına çıkan gemilerin bir de ana gemisi vardır. Bu ana gemisi balık kaynatma tesisatı ile adeta yüzen bir fabrikaya benzer. Balinanın yağını çıkarmak için

Balina balığı avı pek gariptir. Bir takım gemiler balinaları avlar, sonra bu balinalar asıl ana gemi tarafından denizden toplanır. Avlanan ve ölü olarak denizin üzerinde bırakılan balinaların yerlerini tayin etmek için son zamanda bir âlet icad edilmiştir. Bir nevi radyo olan bu âlet vasıtasile ölü balinalar, buldukları yeri haber veriyorlar

pillerle temin edilmiştir. Bu piller otuz saat çalışmaya muktedirdir. Otomatik surette işleme için tertibatı da vardır.

Radyo âletinin 6 metre uzunluğunda

lazımgelen kazanlardan başka yüzlerce kişiyi aylarca besleyecek ve barındıracak tesisata da maliktir. Bir ana gemisine birçok balıkçı gemisi refakat eder. Balınayı tutan asıl bu gemilerdir. Fakat tutulan balıkları ana gemisi işler. Kutuplarda balina avı ile meşgul olan ana gemilerle balıkçı gemileri arasında radyo ile irtibat temin edilir. Fakat av ile meşgul olan gemiler avladıkları balınları ana gemiye muntazam surette teslim edemezler.

Hayvanlar nerede rastgelinirse orada üzerlerine karpun denilen oklar atılarak yakalanır. Balinanın gövdesi hava ile şişirilir, gövdenin üzerine hangi şirkt tarafından avlanmışsa o şirketin mülkiyetini ifade eden bir bayrak dikilir ve av muhallerinde kendine terkolunur. Avcı gemisinin bunu ana gemiye kadar çekmeğe vakti yoktur. Çünkü gemi yeni avlar peşinde koşmağa mecburdur. Ana gemi avlanan balınayı arar ve bulur, güvertesine çekerek orada işler.

Kutup merkezlerinde sisli havalarda ölü balinaları bulmak bazan mümkün olamıyor. Halbuki bir balinanın kıymeti 2500 liradır. Avlanan balinaları bulmayı katıyetle temin eden bir

âlet icad edilmesi, zahmetine değdiği için, çoktanberi düşünülmüştü.

Bunun her şeyden evvel bir radyo âleti olabileceği hatıra geliyordu. Çünkü ana gemi ile avcı gemiler arasında da esasen radyo irtibatı mevcut bulunuyordu. Bu irtibat, diğer ticaret vapurlarında olduğu gibi, vaziyetini bildirmeğe inhisar etmiyor, ana gemi ile avcı gemiler arasındaki mesafeleri ve vaziyetleri de haber vererek her iki tarafın en kısa yoldan giderek deniz ortasında birbirini bulmasını da temin ediyordu.

Şimdi Hendrik Olsono isiminde Norveçli bir balina avcısı avlanan balinaları bulmak için yeni bir radyo âleti icad etmiştir. Bu âlet bu av mevsiminde kullanılmaya başlanmıştır.

Bir şamandıra şeklinde olan bu radyo âleti mülkiyet bayrağını taşıyan okun altına bağlanmaktadır. Bu küçük gönderici âletin kutru 30 santim ve boyu da 50 santimetredir. Âlet hava ve havaya karşı mahfuz ve paslanmaz çelikten mamul bir kalıbı içerir, dalgalara şişirilmiş balina balığının gövdesi üzerinden ağsalar bile âlet müteessir olmaz. Radyo âleti için lâzım olan elektrik cereyanı elektrik

daki anteni de mülkiyet bayrağının okuna raptedilmiştir. Anten ile radyo âleti arasındaki irtibat işlemeğe başlar başlamaz, otomatik tertibat da derhal faaliyete geçmektedir. İşleyen bir saat her dakikada bir kere verici sinyali harekete getirmektedir. Bu sinyal avcı grupları arasında kararlaştırılan hususî bir işaretidir. Onun için işaretlerin birbirine karışmasına imkân yoktur. Bu suretle her avcı şirketi, avlanan balina balığının mülkiyetini isbat eden bayraktan başka, balina de o balinanın kendisine ait olduğunu isbat eden bir radyo işaretine malik bulunmuş oluyor. Balina balıklarının üzerlerine konulan bu âletlerin dalga uzunlukları 500 ile 100 metre arasındadır.

Şimdiye kadar kullanılan âletlerde 650 metreye kadar dalga uzunluğu tatbik edilmiştir.

Bu yeni radyo âleti deniz seferlerinde bilûmum vapurlar için yeni bir yardımcı cihaz teşkil ediyor. Tekniğin en asri tipi olan bu radyo âleti sayesinde ölü bir balina balığının kendisini öldürenlere bulunduğu yeri haber verdiğini ve «Geliniz beni parçalayınız!» dediğini haber almca insan da pek garip bir his hasıl oluyor.

Köpek balıkları

Son haftalar içinde İzmir körfezinde pek ziyade artmışlar

İzmir (Akşam) — Son zamanlarda İzmir körfezinde büyük köpek balıkları artmıştır. Bu canavarlar, mevsim münasebetile yiyecek balık bulamadıklarından son hafta içinde bir motörle bir balıkçı kayığına saldırmışlardır. Kayıkta bulunanlar, canavarı, kayık küreğiyle başına vurarak kaçırmışlardır. Epey zamandanberi körfezde görülen, dört yüz, beş yüz kilo ağırlığında ve (İzmiya), (İzbirilyo) adı verilen büyük köpek balıklarının, körfezdeki balıkların azalmasında âmil oldukları biliniyordu. Hatta bunlarla mücadele edilmesi için İzmir balıkçılar cemiyeti tarafından İktisad Vekâleti nezdinde teşebbüslerde bulunulmuştu. Bu hususta henüz İzmir balıkçılarına yardımda bulunulmamışsa da yardım vadi yapılmıştır.

Balıkçılara son hafta içinde saldırıran köpek balıklarından ikisini de, şimdiye kadar körfezde görülenlerden çok daha büyük canavarlar olduğu söyleniyor.

Bunlar, yaz mevsimine kadar körfezden ayrılmazlarsa yazın denize girenler için de tehlike teşkil edeceklerdir. Bu canavarların en çok görüldükleri yer, Yenikale önündeki fenerler civarıdır.

Çeşmeden buraya gelen haberlere göre köpek balıkları, Çeşme sahillerinde de çoktur. Bu sırada Çeşme sahillerinde binlerce çipura balığı görülmektedir.

Bunlar, köpek balıklarının müthiş hücumları karşısında kendilerini sahile atmakta, tekrar denize atılmak imkânını bulamıyarak telef olmaktadır. Köylüler, sahillerde bu balıkları topluyarak yemektedirler.

Diştabibi BÜRHAN CEM
İstiklâl yüzünden taşındı
Ankara Caddesi Adalet hanı *

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

B. Fethi Okyar

Londra sefiri B. Ali Fethi Okyar Bolu mebusluğuna seçildi. Kendisi 1880 de Pirlepede doğmuştur. İsmail beyin öğrencisidir. 1898 de Harbiye mektebine girerek 1904 de erkânı harb yüzbaşısı çıktı. Sıra ile Yunan hududunda, şark şimendifer hat müfettişliğinde, Selânik jandarma kumandanlığında tevzif edildi. 1908 inkılabını müteakib Paris atasemillerliğine gönderildi. 1910 da binbaşı oldu. 1911 de İskodra kuvvet mürettebesi erkânı harbiyesine memur edildi. Trablusgarb işgal edilince, Fethi bey, orada mücadeleye koşarak büyük bir şöret kazandı. Manastır mebusu seçildi. Fakat meclis dağılınca gene askeri vazifeler aldı. Ve kendi arzusile istifâ ederek 1912 de Sofya sefiri oldu. Tekrar mebus seçilip Dahiliye Nazirliğine getirildi. 1920 de

Büyük Millet Meclisine İstanbul mebusu sıfatile iştirak eden Fethi bey, Dahilî Vekilliği, Meclis reisliği ve dört ay kadar kabine reisliği yapmıştır. (21 İktisadî teşrin 924 - 3 mart 925) 1925 de Paris büyük elçi oldu.

B. Ali Fethi, 1930 da Paris elçiliği çekilerek Serbes Cümhuriyet furkandı. Bu firkanın esastarı Halk partiden yalnız devletçilikten ziyade ilâhîğe mütemayil olması ve bazı nameleri hususunda ayrılıyordu. Kıyıda kalmış bazı geri unsurlar bunları kendilerine âlet yapmak istedikleri için B. Ali Fethi, samimi arkadaşlarına te Serbes fırkayı 14 teşrinisani ine feshetti. Bir müddet sonra Londra büyük elçisi tayin edildi.

Cebelüttarik boğazı

Civarında İspanya hükümetçileri ile Franko deniz kuvvetleri arasında bir deniz muharebesi vukua geldiği bildirilen Cebelüttarik boğazı Akdenizin garb müntehasında 50 mil uzunluğunda ve 3,5 - 23 mil genişliğinde bir boğazdır.

Boğaz ismini Cebelüttarik şehrinde alır. Burası 1704 senesindenberi İngilizlerindir. Şehrin nüfusu 20,638 kişiden ibarettir. Yanbaşındaki İspanyol şehri La Linea daha büyük olup nüfusu 63,236 kişidir. Cebelüttarıkta İngilizler bir müstahkem mevki ve bir de bahri üs kurmuşlardır. Bir taraftan Süveyş kanalına, diğer taraftan da Cebelüttarık'a hâ-

kim olmaları sayesinde Akdeniz'de İngiliz hegemonyasını teminmişlerdir.

Cebelüttarik şehri ve boğazı, mi kumandan Zeyyad oğlu Tarık almışlardır. Tarık 711 senesinde İspanyayı istilâ ve zaptettiği zaman burada istihkamlar kurmuştu. İspanyollar orasını ancak 1462 senesinde geri alabildiler. Cebelüttarık İspanyadaki veraset muharebesinde bir defa 1726 da ve bir defa 1779 dan 1783 senesine kadar İspanyolların muhasarasına uğramış ve tahrip edilmiştir. Bu sonuncu muharebe, İspanya'nın bu boğazı üzerindeki hakimiyetini kaybetmesiyle sonuçlandı.

Cibuti limanı

Italyanın Tunus ve Korsikadan başka Cibutiye istediğinden bahsediliyor. Cibuti Aden körfezi sahiline mühim bir limandır. Fransız Somalisinin merkezidir. 100 sene evvel burası halî arazi idi. 1839 senesinde Fransanın Musavva konsolosu Hericourt burasının ehemmiyetini takdir ederek boş arazinin Fransaya terkî için Habeşistanla müzakereye girişmiş, 1842 de bir mukavele imzalamıştı.

Fakat o civardaki kabileler Fransanın yerleşmesine mâni olduklarından epeyce kanlı çarpışmalar vukua

gelmiştir. Fransa 1862 de bu yerleşim tamamen sahib olmuş ve bugün Cibuti denilen yerde bir şehir kurmuş ve başlatmıştır. 1884 de şehrin güzelliği ve iklimi sebebiyle, 1892 de liman güzel bir liman yapılmış, Fransız vapurları buraya uğramağa başlamıştır.

Bugün Cibuti 20 bin nüfusuna sahiptir. Geniş caddeleri, parkları, ri, büyük antropolari vardır. Cibuti şimendiferle Adisababaya bağlı olduğundan Habeşistanın bütün ticareti bu liman vasıtasile yapılmaktadır.

SİNEMA

Yılbaşını nasıl geçirecekler?

Heli Finkenzeller

Bir Alman mecmuasının muharri-ri Alman filim yıldızlarına müracaat ederek yılbaşı gecesini nasıl geçireceklerini sormuştur. Bu suale muhtelif cevaplar verilmiştir. Bunların içinde ikisi pek garibdir. Meşhur komik Theo Linggen demiştir ki:

«Yılbaşı gecesini Viyanada geçireceğim. Eğlenmek için güzel bir program hazırladım. Eve bir çok ahbab davet edeceğim. Komşumuzda yılbaşı gecesini bile erkenden yatan çatık kaşlı bir adam var. Gece yarısından biraz sonra telefonu açacağım. Bu adamın adresini vererek bir otomobil merkezine: «Misafirlerim avdet edecekler, çabuk dört otomobil gönderin» diye haber vereceğim. Otomobiller gelince tabii klâksonları öttürecekler; ziller çalacak, komşum pencereden başını uzatıp bağırarak, hasılı epeyce eğleneceğiz.

Bu otomobiller gidince başka bir otomobil merkezine telefon edeceğim. Hasılı eğleneceğiz, eğleneceğiz!...

Tanınmış Alman yıldızlarından Hilde Hidebrand da şunları söylemiştir:

«Yılbaşı gecesini fazlaca şampanya içeceğim ve tabancamı çekerek havaya bir kaç el ateş edeceğim!...

Garip kontratolar

Hollivudda artistlere yasak edilen şeyler

Hollivudda film artistlerinin kontratolarında garib bir takım mecburiyetler vardır. Bir sinema mecmuası bunlardan bir kısmını yazıyor:

Loretta Yung'un filim şirketi tarafından tayin edilmiş bir şoförü vardır. Artist bu şoförden başkasının kullandığı otomobile binemez. Bunun sebebi kaza ihtimalini azaltmaktır. Şirketin şoförü son derece ihtiyatlı hareket etmekle tanınmış bir adamdır.

Silvia Sidney geceleri dokuz buçukta yatağına girmeye mecburdur. Hiç bir süvareye gece bulubüne gidemez. Bunun sebebi sıhhati pek nazik olan artistin hastalanmasına meydan vermemektir.

Claudette Colbert 52 kilodan ne noksan, ne de fazla gelmeyecektir. Dama besleyici, şişmanlık vermeyen şeyler yiyecektir.

Valace Berry tayyareye binmeği çok sevdiği halde kontratosu muvabince tayyareye binemez.

Deanna Durbin'in denize girmesi yasaktır. Bunun sebebi kendini üşü-

Yakında bir Alman filim yıldızı geliyor

Istanbuldan sonra Ankaraya gidecek buradan Yunanistan'a geçecek

Berlinden gelen bir habere göre Alman sinema yıldızlarından Heli Finkenzeller yakında İstanbul ve Ankarayı ziyaret edecektir. Artist tatil müddetini geçirmek üzere, sırf seyahat için memleketimize gelmektedir. Buradan Atina ve Mısıra gidecektir. Kendisiyle görüşen bir gazeteciye şu sözleri söylemiştir:

«Güzel bir seyahat programı hazırladım. İptida İstanbul'a gideceğim. Bu şehri görmeği ötedenberi isterdim. Geçende İstanbul'un resimlerinden mürekkebe bir album gördüm ve çok beğendim. Bunun üzerine marta doğru İstanbul'a gitmeğe karar verdim. İşittigime göre Adalar cennet gibi imiş. Boğaziçinde her köy bir tacı süsleyen iri bir pırlantaya benzermiş. Ne kadar güzel değil mi?

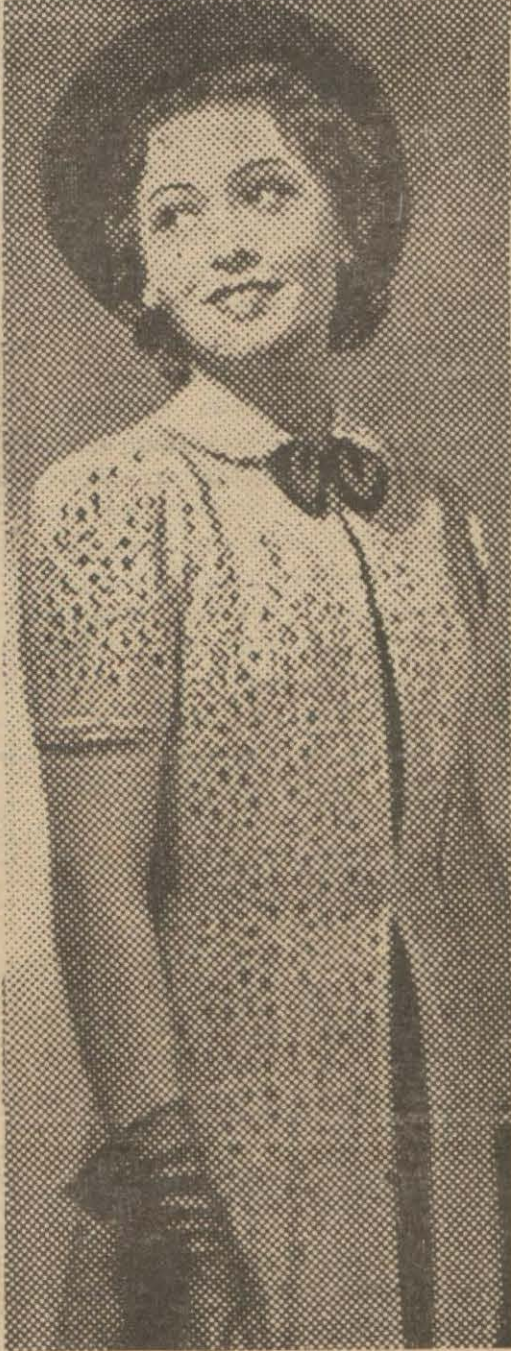
İstanbuldan Ankaraya gideceğim. Bir kaç sene içinde yerden fıskıran ve herkes tarafından o kadar medhedilen bu şehri gözlerimle görmek istiyorum. Ankaraya gidince, imkân bulursam, vakitsiz ölümü bütün dünyayı müteessir eden büyük Atatürkün kabri önünde eğileceğim.

İstanbul ve Ankaradan sonra Atina'ya gideceğim. İlkbahar tam Atinanın mevsimidir. Bu aylar Atinada her şey neşelidir. Hemen bütün Münihliler gibi ben de neşeli şeylerden hoşlanırım. Atinadan sonra Mısıra gideceğim, Kahirede çarşıları gezeceğim.»

Heli Finkenzeller genç ve çok sevimli Alman artistlerinden. Son zamanlarda birbirini müteakib bir kaç filim çevirmiş, bu filimlerden hepsi çok rağbet görmüştür. Hele Victor de Kowa ile birlikte son çevirdiği «Boşanma Seyahati» filimi herkes tarafından beğenilmiş, hareketli, neşeli bir eserdir.

Boşanma Seyahati, bir kaç sene evvel Amerikada Clark Gable tarafından çevrilen «Nevyok - Miami» filimini andırır.

Mevzuu şudur: Bir genç kızla bir delikanlı sevişiyorlar ve evleniyorlar. Genç kızın bir köpeği vardır. Bu köpeği her şeyden fazla sevmektedir. Zifaf gecesini köpeği de birlikte odaya alıyor. Köpek mütemadiyen havlayarak güveyinin geline yaklaşmasına imkân bırakmıyor. Bunu takib

Hilde Hidebrand

eden günler ve geceler de aynı vaziyet...

Güvey köpekle bir türlü ahbab olamıyor. Bunun üzerine canından bıkıyor ve boşanmağa karar veriyor.

Boşanma davası görülürken karı koca seyahate çıkıyorlar. Fakat tesadüf kendilerini Berlinden Venediğe giden bir otobüste birleştiriyor. Güzel manzaralı yerlerde seyahat devam ederken otobüste maceracı bir kadm peyda oluyor. Bacaklarını fazla açarak kadınları kızdırıyor. Boşanma kararı veren karı koca arasında da bir takım hadiseler oluyor. Nihayet iş tatlıya bağlanıyor.

Geçen sene Mary Pickford ile evlenen ve yeniden filim çevirmeye başlayan Charles Rogers annesile birlikte

terek sesinin bozulmasına mâni olacaktır.

Tyrone Power ski yapamaz. Robert Taylor otomobile saatte 60 kilometreden fazla gidemez. John Boles, sesini korumak için günde

on sigaradan fazla içemez.

Dorothy Lamour'un fazla dekolte gezmesi yasaktır. Bu artist yalnız filimlerde çıplak gezebilir. Bunun haricinde mütenasip endamını kimseye gösteremez.

Adana mektupları

Çukurovada kış mevsimi daima ılık geçer

Burada hava, senenin ancak kırk beş gününde kapalı ve yağmurludur

Adana (Akşam) — Senenin yalnız kırk beş günü havanın kapalı geçtiği bir iklimde yaşadınız mı?... İhtimal «böyle bir yer var mı?» dersiniz. Vardır. İşte Çukurova!...

Şimdi Ankarada, İstanbulda, Adanada birçok yerlerinde termometre sıfıra yaklaşmışken, lapa lapa kar yağarken Çukurovayı ılık bir kış güneşi okşamaktadır.

Çukurova, Türkiyenin en sıcak bölgedir. Kışı, baharları ılıktır. Yalnız on ay yazı biraz terleticidir. Adanada en çok sıcak gölgede 44, en az hararetle 8 derecedir. 937 senesinde vasatı hararet derecesi 18,6 dir. Bu sene de 144 gün hava açık, 176 gün az bulutlu, yalnız 45 gün kapalı ve yağmurlu geçmiştir.

Çukurova bölgesi, müstesna ikliminden başka yüksek dağları, güzel vadileri, tarihi eserleri dolayısıyla de çok mükemmel bir yerdir. Burada gezecek, tedkik edecek şeyler pek çoktur. Kışın ve baharda sıcak yer arıyanlar Adanadan çok istifade edebilirler. Bunun için iç turizm hareketini canlandırmak, ucuz ve temiz oteller tesis etmek lâzımdır. Bir parça himmetle Adana havalisi bizim Kot Dazur'ümüz olabilir.

Hayvan cinslerinin ıslahı

Cenup bölgesinde hayvan cinslerini ıslah ve hayvan üretme işi ehemmiyetle ele alınmış ve Çukurovada bu iş için büyük bir faaliyet merkezi tesis edilmiştir. Çukurova harası ve Mercimek aygır depoları yurdun bellibaşlı ilk büyük faal müessesesidir.

Bu müesseseler, Çukurovada at, inek ve öküz neslinin ıslah ve teksiri ile meşguldürler. Bu iki büyük müesse-

senin bu faaliyeti 95,000 dönümlük bir arazi üzerindedir. Bundan on sene evveline kadar boş kalan Çukurova çiftliği arazisinin menfaatleri, Vekiller Heyeti kararile Ziraat Vekâletine devredilmiş ve Ziraat Vekâleti de burasını yetiştirme işlerine tahsis etmişti. İşte o günden bu zamana kadar hara büyük bir faaliyetle çalışıyor.

Hara, yıldan yıla genişletilmektedir. Müteaddid ahır ve binalarla çok modern bir hale sokulmuştur. Haranın sahip olduğu arazi, kuvve inbatıye itibarile yüksek bir kalitededir.

Memleket içinde damızlık aygır mevcudünün azlığı ve dolayısıyla bugünkü hara ve Mercimek aygır deposu Çukurovada mevcud 14000 kısırağın ıslahını üzerine almıştır. Bu müesseselerin, üzerinde çalıştıkları gayelerden biri de Çukurovada tereddit etmiş hayvanların neslini ıslah ile ziraat işlerinde istifadeli bir şekilde koymaktır.

Motörlü ziraatin maliyet fiatları üzerinde - küçük ziraatte - büyük tesirler gösterişi, hayvanla iş görmeğe ihtiyaç hasıl etmiştir.

Bu iki büyük müessesede aynı zamanda baytari etüdler de yapılmaktadır. Müteaddid baytar, eczacı ve kimyagerler fasılasız bir surette çalışmaktadırlar.

Nitekim bu müessese mütehasisleri ovadaki hayvanatta yaptıkları tecrübelerde yeni bazı hastalıkların mevcudiyetini meydana çıkarmışlardır.

Mütehasislar bu yoldaki etüdlere devam ediyorlar. Önümüzdeki yıl cenubun yegâne hayvan ıslah ve üretme müessesesi olan Çukurova harasına daha bazı teşkilât ilâve edilecektir.

Antalya ile Burdur arasında yeni bir köprü

Yukarıda yeni açılan köprü, aşağıda açılış töreninde bulunanlar

Antalya (Akşam) — Antalyayı Anadolu içlerine bağlayan Burdur şosasının 30 uncu kilometresindeki Kırğöz dere ve bataklığı vilâyetin senelerdenberi büyük bir derdi idi. Nakliyat Selçuklilerden kalma iki metre genişlikte toprak harçlı ve 600 küsur metre uzunluğunda bir su bendi üzerinden temin edilmekte ve her sene bir çok kaza ve felâketlere sebebiyet olmaktadır.

Bu halin ıslahının büyük masraflara mütevakıf olduğu ileri sürülerek şimdiye kadar esaslı bir tedbir alınmıyordu. Nihayet bu sene vilâyet bütçesinden 25 bin lira tefrik suretile işe başlanmıştır. Yapılan sondajlar neticesinde zeminin 10 metre kadar balçık çamur olduğu anlaşılmış ve bu suretle fennin bütün icapları

tatbik edilerek vasatı üç buçuk metre artırılarda 450 metre uzunluğunda 25 metre açıklığında betonarme bir köprü inşa edilmek suretile vilâyetin bu esaslı derdi halledilmiştir.

11/XII/938 tarihinde bütün Antalya halkının iştirak ettiği kalabalık bir toplantıda halk kütlesi önünde İlbay Saip Örgemutadı olan yüksek tevazuu ile köprüyü geçişe açmıştır.

Gemerekte göçmen evleri

Sivas (Akşam) — Şarkiside Gemerek nahiyesine iskân edilmiş evler için hükümetimiz tarafından dahilinde yaptırılan Sivas Kayseri demiryolu ve Gemerek nahiyesine 25 tane mesafede kurulmuştur. Yeni bir maden kömürü sırtları lanmaktadır.

AKŞAM SPOR

Futbolü bırakmış müteaddid eski futbolcileri takımına almış olan İstanbulspor takımı

FENERBAHÇE STADI :

Fenerbahçe Beykoz'u 6-2 yendi

Sarı lâcivertliler beş dakika içinde üç gol attılar. Oyunun sonunda takımlar sekizer kişi kalmışlardı

Bundan bir kaç sene evvel, yağmurlu havalarda Fenerbahçe stadında futbol oynamak imkânsızdı. Çünkü bu mevsimde hüdaî nabit çemli saha bir bataklık halini alırdı. Fenerbahçeli idarecilerin gayretleri sayesinde evvelâ düzeltilen, sonra da devamlı bir bakıma nail olan Kadıköyün emektar sahası dün, yağmura rağmen, çamurlu olmakla beraber oynanabilecek bir halde idi.

Havanın soğuk, rüzgârlı ve yağmurlu oluşu yüzünden stada ancak bir kaç yüz seyirci gelebilmişti.

Çamurlu bir saha üzerinde, ağır ve nemli bir topla, soğuk bir rüzgâr ve yağmurlu havada oynanan maç, bu kayıplar fena şeraite rağmen zaman zaman güzel ve heyecanlı oldu. Yalnız arı oyununun sonuna doğru mukavemetleri düşünen bazı oyuncuların sahadan emâkmasıyla takımlar sekizer kişi kalmışlardı.

Fenerbahçe: Hüsameddin - Muzaffer - Naci, Aytan, M. Reşad - Bahadır, Galip - Turhan, Hakkı, Şahap, Said, Kâzım. Beykoz: Kandilli - Halit, Bürhan - Mustafa, Bahadır, Galip - Turhan, Hakkı, Şahap, Said, Kâzım.

Beykoz takımında da son karar önce, santrhif Kemal, sağhaf Saadeddin, solhaf Cahit ve muhacimlerden Etem ve Gazanfer yer alamamıştı. Bu yüzden Beykoz oldukça zayıflamıştı.

Birinci devre

Fenerbahçe rüzgârla beraber oynama başladı ve ilk dakikalardan itibaren hücumu geçti. Beykoz müdafaası Fener hücum hattının üstüste yaptığı kınları güçlükle kesebiliyor.

Fenerin birinci golü

Yedinci dakikada solacığa doğru M. Reşad uzun bir diriplingden sonra topu havadan ortaladı. Yaşar Naci'nin pek yakınından bu güzel ortayı üst sol köşeyi bulan bir kafa vuruşu ile gole çevirdi.

Fenerin ikinci golü

Birinci golden sonra henüz iki dakika geçmişti. Şaban onsekiz pas üzerinden sıkı bir şüt çekti. Kandilli eline geçiren topu bloke edemedi, yere düşürdü. Bu şütü zamanında bir çıkışla başlatmış olan Yaşar, Kandillinin şütüne tekrar kapmasını meydan vermeden net ağlara gönderdi.

Fenerin üçüncü golü

On üçüncü dakikada fasilâ ile, yani onsekiz pas üzerinde Naci topu kaleye vurdu. Onsekiz pas üzerinde Naci topu kaleye vurdu. Onsekiz pas üzerinde Naci topu kaleye vurdu.

topu Fikret yerden bir vuruşla üçüncü defa olarak Beykoz kalesine soktu. İkiser dakika fasilâ ile atılan bu üç golü daha bir çok sayıların takibi edeceği ve Beykozun ağır bir mağlûbiyete uğrayacağı tahmin ediliyordu. Fakat Beykoz yavaş yavaş düzelmeye başladı. Şahabın, gayretli oyunuyla, takımının maneviyatını artırdığı görülmüyor. Uzaktan çektiği bir kaç şüt Fener kalesini tutmadı.

Fenerin dördüncü golü

Oyun, otuzuncu dakikaya kadar Fenerin hafif bir hâkimiyeti ile fakat ekseriyetle ortada cereyan etti. Otuzuncu dakikada Fikret onsekiz pas üzerinde Reşad'dan bir pas aldı ve yerden sıkı bir şüt çekti. Top, plonjon yapan Kandillinin altından geçti.

(4 - 0) vaziyete rağmen Beykozuların gittikçe daha iyi çalışmaya başladıkları görülüyor. Fener sağhaf Naci sahadan çıktı. Semih sağhaf oynuyor. Beykoz birinci devrenin son on dakikasında üstüste müteaddid fırsatlar kaçırdı. Hele bir defasında Kâzım, Hüsameddin onsekiz pas üzerinde geçtiği halde topu boş kaleye atmadı.

Beykozun birinci golü

Şahabın, kalenin pek yakınına kadar topu sürüp te dışarı attığı iki akından sonra Fener haf hattında bir favul oldu. Sarı lâcivertlilerin kale-i önüne havadan gelen topu Said yakından ve sıkı bir vuruşla takımının birinci golünü atmağa muvaffak oldu. İlk devre hakemin gol düdüğünden sonra (4 - 1) Fenerin galibiyeti ile bitti.

İkinci devre

İkinci devrede Fenerbahçe rüzgâra karşı ve on kişi ile oynama başladı. Sahadan çıkan Nacinin yerinde Şaban görüyoruz. Beykoz rüzgârla beraber mütemadiyen hücumda. Onuncu dakikada hakem Fener sağacığın Semih'i oyundan çıkardı. Fenerbahçe dokuz kişi kaldı. Beykozun akınları tehlikeli olmağa başladı. Hüsam plonjonla bir gol kırtardı.

Beykozun ikinci golü

On üçüncü dakikada Fikretin yaptığı bir favülü Bahadır çekti. Muzafferin geriye doğru giden bir kafa vuruşundan sonra top yere düşerken Hakkı yetiştirdi ve yerden bir şüt ile Hüsameddinin plonjonunun altından Beykozun ikinci golünü attı.

Oyun Fenerbahçe için tehlikeli bir cereyan almağa başladı. Dokuz kişi ile kalan takım rüzgâra karşı mukavemet edemiyor. Yirminci dakikadan sonra Fenerbahçe oyununu düzeltmeye başladı. Bu sırada bir Beykozlu oyuncu da sahadan çıktı. Mehmed Reşadın bir şütü direği sıyrarak avuta gitti.

Fenerin beşinci golü

Otuzuncu dakikada Reşad, Yaşara bir ara pası verdi. Bekleri geçen Yaşar ayağına yatan Kandiliyi de at-

TAKSİM STADI :

Vefa, Topkapıyı 4-1 mağlûb etti

Dün Taksim stadında yegâne lig maçı Vefa ile Topkapı arasında yapıldı. İzzet Muhiddin Apakın idaresinde ve ilân edilen tatten oldukça geç başlayan maçta takımlar şöyle dizilmişlerdi:

Vefa: İhsan - Saim Vahit, Abdus, Lütfi, Seti - Karabot, Şükrü, Süleyman, Adnan Mustafa.

Topkapı: Vecihi - Hristo, Osman - Yunus, Sabahaddin, Sadeddin - Ziya, Salâhaddin, Kâmil, Todor, Mehmed.

Vefa takımında talebe olduklarından Ahmed, Muvahhid, Hüseyin, Sulhi ve Muhtesem oynayamıyorlardı. Topkapı da talebe olan 6 oyuncusundan mahrumdu.

Birinci devre

Oyun, yağmur altında ve bir çamur deryası ve su birikintileri içinde Topkapının akını ile başladı. İlk üç dakika Vefa kalesi önünde dolaşan top birden Vefa merkez muhaciminin bir pası ile Topkapı onsekiz pası içine girdi ve önünü boş bulan Mustafa Vefanın ilk sayısını kayde muvaffak oldu. Oyun ilerledikçe top ortalarda dolaşmağa başladı. Bu sırada hakem, sert oynayan bir Topkapılı oyuncuyu oyundan çıkardı. Vefa muhacimleri kaçırıldıkları müteaddid fırsatları birinden nihayet istifade etmesini bildiler ve Şükrü vasıtasıyla ikinci gollerini yaptılar.

Devrenin ortalarına doğru Vefa kalesi sıkıştı. Topkapılıların bir iki şütü Vefaya şüpheli bir gol vaziyeti ihdas etti ise de hakem bunu kabul etmedi. İki dakika sonra Vefa aleyhine olan penaltıyı Topkapı sağıcı atamadı. Sert oynayan Vefa sağacığın da oyundan çıktıktan sonra ilk haftaym bitti.

İkinci devre

İkinci devrede soğuk ve yağmur arttı. Maç zevksiz ve gelişimi gözlenmiyor. Âni bir Topkapı akını sağıcın köşeyi bulan bir şütü ile gol oldu. Oyun (2 - 1) vaziyete girdikten sonra Vefa solacığın takımının üçüncü golünü attı. Bunu sağıcın bir kafa vuruşu ile yaptığı dördüncü sayı takibi etti ve oyun bir didişme halinde bitti.

Nasil oynadılar ?

Vefa takımı galip gelmesine rağmen iyi bir oyun oynamadı. Yegâne muvaffakiyetli çalışın Lütfi idi.

Topkapı canlı oynadı. Takımı eksik olmasaydı Vefanın dünkü oyunu karşısında daha iyi netice alabilirdi. Hakem İzzet Muhiddin Apak oyunu iyi idare etti. N. İ.

lattı. Tam boş kaleye gireceği sırada Beykoz kalecisi Yaşarın bacaklarına sarıldı. Penaltı, Lebib sıkı ve yerden bir şüt ile takımının sayı adedini beşe çıkardı.

Bu golden sonra Niyazi de sahadan çıktı. Rüzgâr fırtına halini almağa başladı. Bir Beykozlu oyuncu daha sahayı terketti.

Fenerin altıncı golü

Oyunun bitmesine üç dakika kala Aytan, Fikrete uzun bir pas verdi. Topu Yakalayan Fikret boş kalan müdafaayı geçti. Kandiliyi de üzerine çektiikten sonra Fenerin altıncı golünü attı.

Oyun, her iki takım da sekizer kişi kaldığı bir sırada (6 - 2) Fenerin galibiyeti ile bitti.

Nasil oynadılar ?

Fenerbahçe müdafaasında Hüsameddin, Lebib, Aytan, M. Reşad güzel oynadılar. Bilhassa Lebib çok muvaffak oldu.

Hücum hattında, kendisini yakından marke eden ve bazan düşüren rakiblerine asabîleşmesine rağmen Fikret en iyi oynayanı. Diğer oyuncular da vazifelerini yaptılar.

Beykoz takımında, Bahadır ve Şahap iyi oynadılar. Kandili bir iki hatalı gol yedi. Diğer oyuncular vasat bir maç çıkardılar.

Hakem Ahmed Adem maçı güzel idare etti.

Ulvi YENAL

İ. Spor - Hilâl maçından bir enstantane

ŞEREF STADI :

Beşiktaş Süleymaniye'yi 7-0 Hilâl İstanbulspor'u 3-2 yendiler

Şeref stadında günün ilk karşılaşması Hilâl ile İstanbulspor arasında yapıldı. İstanbul lisesine istinad ederek genç elemanlardan mürekkep bir takım teşkil eden Sarısiyahlılar son karardan en fazla müteessir olan takımımızdır.

Nitekim dün bu klübümüz, birinci takımın ancak iki oyuncu çıkarabilmiş ve diğer oyuncularını senelerce evvel futbolü terketmiş tekaüdlerden seçmek mecburiyetinde kalmıştı. Bu oyuncular arasında hakemlik yapan Adnan Akın ve birçok resmî ve hususî müesseselerin başında bulunan şahıslar görülmüyordu.

Diğer taraftan Hilâl klübü de aynı çareye baş vurmuş ve senelerce evvel futbol sahasından uzaklaşmış oyunculara yer vermişti.

Necdetin hakemliği altında başlanan oyun daha ilk dakikadan itibaren seyircilere gülünçlü anlar yaşatmağa başladı. Baştan başa tekaüd oyuncuların teşkil edilen İstanbulspor muhacimlerinin maç esnasında maruz kaldıkları hareketler halk tarafından çılginca teşci ediliyordu.

İlk devreyi 2-0 galib bitiren Hilâliler ikinci devrede işi gevşettiler. Ve İstanbulsporun tekaüd oyuncularını da iki sayı çıkarmağa muvaffak oldularsa da son dakikada yedikleri bir golden sonra maçtan 3-2 mağlûb olarak ayrıldılar.

Beşiktaş - Süleymaniye

Günün ikinci maçını Şazi Tezcanın idaresinde Beşiktaş ile Süleymaniye yaptılar.

İkinci küme maçları

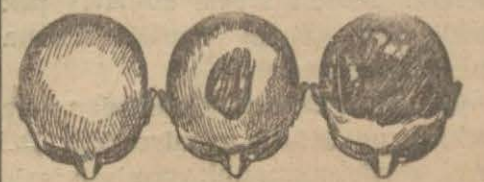
Dün Şeref ve Kadıköy stadlarında ikinci küme maçlarına devam edilmiştir. Şeref stadında yapılan Fener Yılmaz Beylerbeyi maçı Beylerbeyi 3-0 kazanmıştır. Kadıköy stadında yapılanı icab eden Altınordu Boğaziçispor maçı ise Altınordu takımının ekserisi mektepli olması yüzünden yapılamamış ve Boğaziçispor hükmen galib gelmiştir.

Gayrifedere maçları

Federe olmıyan klüpler arasında tertib edilen lig maçlarına dün sabah Taksim stadında devam edilmiş ve Barkoşa ile Esayan maçında her iki takım ikiser golle berabere kalmışlardır. Arnauvdköy - Galataspor maçı Galatasporun 3-2 galebesiyle neticelenmiştir.

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartı.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilaçtır. ★

Lig maçları puan cetveli

	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	11	8	3	—	46	13	30
Fenerbahçe	11	8	2	1	37	9	29
Galatasaray	11	8	2	1	34	12	29
Vefa	11	6	3	2	23	18	26
Beykoz	11	4	3	4	28	23	22
İs. Spor	11	2	2	7	16	26	17
Topkapı	11	3	—	8	11	35	17
Hilâl	11	2	1	8	16	36	16
Süleymaniye	11	1	3	7	9	28	16

Taksim Yeni Yıldız Beyoğlusporu (1-0) yndi

Taksim sahasının bataklık haline gelmiş çamuru içinde hakem Nuri Busutun idaresinde Beyoğlusporla, Taksim Yeni Yıldız karşılaştılar. Bütün maçı Yeni Yıldız takımının nisf sahasında oynayan Beyoğluspor, âni bir akın neticesi oyunun bitmesine bir dakika kala yediği bir tek gol ile sahadan mağlûb çıktı.

Bodurinin fena oyunu ve Bambino'nun eksikliği Beyoğluspor takımının mağlûbiyetine ve bu suretle, Şişli, Taksim Yeni Yıldız ile aralarında oynanan turnuada vaziyetin sarsılmasına sebep oldu.

Oyunda Yeni Yıldız takımının yaptığı nadir akınlardan birinde yegâne fırsattan iyi istifade etmesini bilen solıcı, arkadaşları ve taraftarlarının canlı tezahüratı ile alkışlandı.

Naciyenin o günü yine sinirleri üstünde idi. Bir iki saat için dışarıya çıkmış kocası İbrahim evde yalnız bırakmıştı. Genç kadın eve dönünce ortabığı altüst bulmuştu. İbrahim her tarafı darma dağınık etmişti. Artık bu derecesi de fazla idi.

Yeryüzü aranıp taransa İbrahim kadar dağınık bir erkeğe belki de rasgelinmezdi..

Naciye bazan:
— Ah, dendi, bazı arkadaşlarımın kocalarını görüyorum. Dünyada ev işlerine eli yatan ne kadar çok erkek var. Halbuki benim kocam bir sigara tablasını şuradan şuraya kaldırmaz. Birçok erkekler ev işlerinde az çok karlarına yardım ederler. Hatta nice kocalar bilirim ki evlerine getirttikleri balıkları kendileri kızartırlar. Halbuki İbrahimin ev işlerinde bana yardım etmesi şöyle dursun üstelik de dünyanın en dağınık erkeği..

Naciye kocasını yola getirmek için ara sıra İbrahim nasihatlar da verir, başka erkeklerden misaller getirir:
— Bak Neclânın kocasına... Vallâhi Neclânın elbiselerini bile kocası ütülüyor. O kadar hamarat bir erkek.. Halbuki ben sana sofrada «şu limonu kes» desem üşenirsin...

İbrahim, Naciyenin bu gibi sözlerine aldırış bile etmezdi. Hakikaten ev işleriyle hiç meşgul olduğunu yoktu. Evin içinde bir çiçek vazosunun bile yerini düzeltmek aklına gelmezdi.

Aylar, seneler böyle geçip gitti. Artık Naciye kocasına ev işleri gördürmek hulyasından tamamen ümidini kesmişti.

Fakat bir gün terzisinden evine dönünce kocasını mutbaktaki buldu. İbrahim mutbaktaki?.. Ne münasebet?

Genç kadın şaşkın şaşkın kocasına sordu:

— Ay sen mutfağın kapısını bilir mi idin? Ne yapıyorsun orada?..

Sanki ev işleri görmek bir erkek için ayıp bir şeymiş gibi İbrahim adeta utandı, mahcup oldu. Şaşaladı. Sonra:

— Hiç, dedi, akşam yemeği için kendi elimle bir salata yapmağa heves ettim de... Onunla meşgulüm..

Naciye kulaklarına inanamıyordu:
— Sahi mi? dedi, salatayı sen yapacaksın ha? Sen ha?..

İbrahim:
— Bunda bu derece şaşacak ne var?.. diye cevap verdi.

Hakikaten o günü İbrahim salatayı yapmak için mutfakta belki yirmi dakikadan fazla uğraştı.

Artık Naciyenin saadetini diyecek yoktu. Kocasının ilk defa elile salata yapmasını büyük bir hayır âlameti telâkki ediyordu.

Ertesi günü Naciye şapkacısına gitmişti. Eve dönünce kocasını yine mutfakta buldu. Büyük bir merakla sordu:

— Kolay gele İbrahim.. Ne yapıyorsun orada?..

Kocası cevap verdi:

— Canım mayonezli bir salata istedi. Gazetede mayonezin nasıl yapıldığını okudum. Şimdi bunu yapmakla meşgulüm...

Naciye kulaklarına inanamıyordu.

— Mayonez yapıyorsun ha?.. Mayonez? İbrahim nihayet tabii bir sesle:

— Eevet, dedi, mayonez...

Artık o günden sonra İbrahim mutfak işlerinde dehşetli hamarat bir erkek olmuştu. Hatta bir gün:

Karıcığım, müsaade et de bugün bulaşığı ben yıkayayım. Sen terzine mi gideceksin? Yoksa şapkacına mı? Nereye gidersen git.. dedi.

Naciye hayran hayran kocasına bakarak:

— Aman, İbrahim... Kulaklarıma inanamıyorum. Sen bulaşık yıkayacakdın ha?.. Bu yakınlarda mutfak

işlerine o derece büyük bir merak sardın ki buna hem şaşıyorum, hem de seviniyorum doğrusu.. Halbuki evvelden ev işlerine, hele mutfak işlerine elini bile sürdüğün yoktu. Nasıl oldu bu değişiklik?..

İbrahim:
— Oldu işte.. dedi, birdenbire içime mutfak işlerine karşı büyük bir merak uyandı. Naciye:

— Aman iyi... Çok iyi.. dedi. Acaba bulaşık yıkamasını becerebilecek misin şekerim?

İbrahim kendine emin:

— Tabii, tabii... dedi, sen hiç merak etme.. Bulaşıkları bana bırak da git.. Sana böyle bir bulaşık yıkayacağım ki parmağın ağzında kalacak...

— Haydi bakalım!...

Naciye hemen glyindi. Kocasına:

— Allaha ısmarladık benim hamarat kocacığım!.. diyerek evden çıktı. Terzisinde epeyce kaldı. Eve döndüğü zaman kocasını hâlâ mutfakta buldu. Bulaşıkları yıkamış, kurulaştırılmış, raflara dizmişti. Üstelik yine üç dört akşamdanberi salata yapmakla meşgulüdü.

Naciye mutfağın kapısının önünde durarak İbrahime selamladı:

— Kolay gele kocacığım...

— Teşekkür ederim...

İbrahimin ev işlerinde bir tek kusuru vardı. Eli şaşılacak derecede ağırdı.

Fakat herkesin bu derece kusuru olabilirdi. Tek kocası ev işleri yapsın da eli biraz fazla ağır olsun. Bunun ehemmiyeti yoktu.

Fakat o günden sonra artık İbrahim, karısına bulaşık yıkatmaz olmuştu. Genç adam:

— Bulaşık var mı? Hemen yıkarım.. diye atılıyordu. İşinden eve gelir gelmez doğru mutfağa koşuyordu.

Bir müddet sonra da İbrahim adeta mutbaktan çıkmaz olmuştu.

Hatta bazan Naciye:

— Canım bu derece kendini yorma.. İşten gelir gelmez doğru mutfaka koşuyorsun!...

Dedik İbrahim:

— Yooooo karıcığım, bulaşıklar kirli dururken dünyada içim rahat etmez!.. diye kestirip atıyordu.

Fakat Naciyenin gözüne garip bir şey çarpmıştı. İbrahim mutfağa girerken saçlarını tanyıyor, kendisine adeta bir çekidüzen veriyordu. Kocasının bu hali Naciyeye adeta merak olmuştu.

Yine İbrahimin işten gelir gelmez doğru mutfağa koştuğu günlerden biri idi. İşte bir saate yakın bir zaman genç adam mutfakta idi. Bulaşık yıkıyordu.

Naciye bitişik odada otururken birdenbire mutfakta tabak çatal gürültüsünün kesildiğini hissetti. Mutfaktan çıt bile işitilmiyordu. Acaba İbrahim ne yapıyordu?

Yavaşça yerinden kalktı. Hiç ses çıkarmıyarak mutfağın kapısının önüne geldi.

Kapı biraz aralıktı. Naciye bu aralıktan içeriye bakınca garip bir manzara karşısında kaldı. Kocası elile kolile karşındaki apartmanlardan birine bir takım işaretler yapıyordu.

Genç kadın hiddetinden deli olacaktı. Fakat kendini tuttu. Yine ayaklarının ucuna basarak içeriye girdi. Kocasının arkasından baktı. Karşındaki apartmanların pencereleri kendi mutfaklarının tam karşısında idi ve çok yakındılar.

Bu pencerelerden birinde iki genç kadın vardı. Mevsim yaz olduğu için bunlardan biri kolsuz, önu gayet açık bir elbise giymişti. İbrahimle bu kadın karşından karşıya işaretleşiyorlardı.

Mutfakta kızılca bir kıyamet koptu. O gündenberi İbrahimin mutfak kapısından içeri girmesi yasaktı.

Hikmet Feridun Es

Adanada bir Kızılay mahallesi yapılacak

Seyhan Kızılay reisliğinin bir izahı

Adana seylâpedeleri hakkında Adanadan aldığımız bir mektubu neşretmiştik. Bu hususta Seyhan Kızılay riyaasetinden bir mektup aldık. Bu mektupta hakikate uygun olmayan bazı noktalar tavih edilerek deniliyor ki:

1 — Adana seylâbında binlerce ev yıkılmıştır. Kamış, kerpiç, kârgir ve ahşap olmak üzere 689 ev yıkılmıştır.

2 — Toplanan ianeden 8946 lirası âcil tedbir, iase ve iskân işlerine sarfedilmiş 28 bin lirası da yıkılan evlerin tamir veya yeniden inşası için fen heyetinin tesbit ettiği miktarlar üzerinden muhtacı muavenet olan felâketzedelere tevzi edilmiştir.

3 — Tevzi edilen bu para ile herkes evini tamir ederek veya yeniden yapılarak yerleşmiş ve yardım işi bu suretle senesi içinde tamamen ikmal edilmiştir.

4 — Fazla kalan 32 bin liranın tekrar felâketzedelere tevzii veya bu para ile küçük sıhhi evler yapılarak müsait şartlarla gayri sıhhi şerait içinde yaşayan bir kısım yurddaşa taksitle satmak şıklarını düşünen Yardım komisyonu ve Kızılay merkezi ikinci fikri kabul etmiş ve bu teşebbüse on sene müddetle ve seneli 5 bin lira vermek suretile Seyhan vilâyeti hususî idaresile Adana belediyesi de iştirak ederek cemiyetimizle müşterek bir birlik tesisine karar vermiştir.

5 — Yapılacak mahallenin ismi (Kızılay mahallesi) dir.

6 — Seyhan vilâyeti hususî idaresi ile Adana belediyesinin cemiyetimizle müşterek birlik tesis edebilmeleri ve tamamlanması on senelik bir programa bağlı olan bu teşebbüse iştirak edebilmeleri bütçelerine tahsisat koymalarına ve bütçelerin de vilâyet umumî meclisi ile belediye meclisinden geçerek salâhiyetli makamalra tasdik edilmiş olmasına vabeste bulunduğundan bu kanunî merasim ancak 938 senesi haziran nihayetinde ikmal edilmiştir.

7 — Tesis edilecek birliğin Dahiliye Vekâletince tasdik edilmesini Kızılay umumî merkezi şart koyduğu için hazırlanıp vekâletin tasvibine arz edilen birlik nizamnamesi bilâ tasdik iade edilmiş ve teşebbüsün çok yerinde ve muvafık olduğu kabul edilmekle beraber esas gayesi hususî idarelerle belediyelerin mecburî ve ihtiyarî vezaifi meyânında olmadığından bu maksat için birlik tesisine kanunî imkân bulunmadığı 9/12/938 tarihli ve 12934 No. lu yazı ile Seyhan vilâyetine bildirilmiştir.

8 — Bu hayırlı teşebbüsün her halde kuvveden fiile çıkarılması için hususî idare ve Adana belediyesinin yerinde olan yardımı mahallenin Kızılay cemiyeti tarafından yapılması için yeniden teşebbüse geçilmiştir.

9 — Bu izahattan anlaşılacağı üzere seylâptan açığa kalmış veya evi yapılmamış hiç bir aile yoktur ve yardım, zamanında büyük bir dikkat ile yapılmıştır.

Fazla kalan ianeden 26 bin lirası Kızılay namına bankada mahfuzdur. Buna ilâveten hususî idare ile Adana belediyesinden verilecek seneli beşer bin liradan on senelik 50 bin liralık yardım parasile sıhhi bir mahalle tesisi teşebbüsü üzerinde çalışılmaktadır. Arsa alınmış, muhtelif ev plânları hazırlanmış ve Adana şehir plânını yapan profesör Yansen tarafından muvafık görülmüş olduğundan Kızılay genel merkezimizce bu teşebbüs kabul edildiği takdirde derhal inşaat başlanacak ve bu hayırlı iş 85 bin lirahik mütedavil bir sermaye ile on sene devam edecektir. İlk inşaat ikmal edilerek mahalle tesis edildikten sonra faiz siz ve on senelik taksitle nizamnamesinde tasrih edilecek şerait dahilinde taliplerine verilecektir.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

TURAKİNÂ

TARİHî ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Tefrika No. 16

Akay, Bozkırların ortasında yaşıyordu. Birgün, Sarı Çakala: "Şu bacağımdaki zincirleri çöz., diye bağırdı"

Şimdi yeryüzünde ondan daha talihsiz kim vardı?

Subo gece yarısına doğru adamlarıyla birlikte evine döndü.

Subo kederinden ve hiddetinden ağlıyordu.

Sarı Çakal gibi bir hayduda da böyle güzel bir kadın kaptınlı mıydı ya?

Sarı Uygurlar, Akayın kaçırıldığını duyunca, genç reislerine (başın sağ olsun) a geliyorlar ve:

— Akay zaten kendi soyundan değildi. Bir Uygur kadınıyla evlenirsen, neslin sönmez. Bir erkek oğlun dünyaya geldikten sonra, başka bir kadınla da evlenebilirsin!

Diye teselli ediyorlardı.

Sarı Uygurların ileri gelenlerinden biri de Suboya şunları söylemişti:

— Baban, yurdumuzu özgenliğe kavuşturmak için çok çalıştı.. muvaffak olamadı. Bu işi sana bıraktı. İşe başlamadan, erkek çocuk doğuracak bir kadınla hemen evlenmelisin! Sarı beyin nesli sönürse, Sarı Uygurlar öksüz kalır.

Subonun büyük annesi de, torununa şu öğütü veriyordu:

— Kansu irmağından su içen kadınlar kısır olurlar. Babanın aldığı kadınlar hap Kansudan su içmişlerdi.. kısırlaşmışlar.. çocuk doğurmadılar. Şimdi bütün umgumuz sensin! Öyle bir kadın seç ki, Kansu irmağının yanından bile geçmemiş olsun, oğul!

Subo herkesi dinliyey, fakat henüz kafî bir karar veremiyordu.

Kansudan su içmemiş kadınla evlenmek..

Fakat, bunu nereden bulacaktı? Kansudan su içmiş kadınlar bile, reisle evlenmek için, oradan su içtiklerini söylüyorlardı.

Akay... O, Sarı Uygur beyinin oğlu için biçilmiş kaftandı. Ne Kansudan su içmiş, ne de onun yanından geçmişti!

Subo günlerce düşündü.. Akaydan başka kendisine uygun bir eş bulamıyordu.

Düğün dernek.. her şey geri kalmış, bütün Uygur ilinde reis kaçırılan karısı dillere düşmüştü.

O güne kadar bir çok kimselerin karılarını, kızlarını kaçırılmışlardı amma, böyle bir reis karısının kaçırıldığı atalar öykülerinde bile duyulmamıştı.

Uygurlar reislerini çok sever ve sayarlardı. Reisin karısına, kızlarına, hizmetçilerine ve tutsaklarına hiç kimse yan gözle bile bakmazdı.

Subonun düğünü yedi gün, yedi gece sürecekti. Daha üçüncü gününde bütün dernek bozulmuş, bütün kabileyi neşesizlik sarmıştı. Yiğitler hâlâ okları omuzunda atlarını dağdan dağa, yayladan yaylaya sürerek Akayın izini bulmağa çalışıyorlardı.

Suboya bir kaç Uygur kızı gösterdiler.

Bunlar da kabilenin ileri gelenlerinin en güzel kızlarıydı. Subo bunları görünce, Akayın gözünün önüne getiriyor ve:

— İnsan onun gibi güzel bir kadını tanıdıktan sonra, başka bir kızı kolay kolay beğenemez.

Diyor ve hepsini reddediyordu. Akayın (Sarı Çakal) tarafından kaçırıldığı muhakkaktı. Fakat, (Sarı Çakal), onu reisin evinden nasıl ve ne cesaretle kaçırılmıştı? Onu kaçarken bir nöbetçi de mi görmemişti? Yoksa bu (Meşum adam) göze görünmeden dolmanın da sırrını mı biliyordu?

Subo, bir gün akıncıları başına topladı:

— Düğün dernek arasında karımı kaçırdılar. Ben, onu kaçırın adamı elde etmeden, size reislik yapamam. Akay kendiliğinden kaçmış olsaydı, onun adını bile anmazdım. Fakat, O bana bağlanmış, beni sevmiş bir kızıdır. Onu ve onu kaçırın adamı mutlaka bulmalıyım. Bunu yapmadan, yurduma faydalı olamayacağım.

Dedi. Akayı aramak için yeniden kollar düzeldi, tamnmiş akıncılardan bir bölük yiğit tekrar etrafa yayıldı. Arayıcılar Akayın izini bulmadan dönmiyeceklerini söylediler.

«Ayağımdaki zinciri çöz. Ben yaban ayısı değilim!..»

Bozkırın göbeğinde iki kaya oyduğunda yaşıyorlardı.

(Sarı Çakal) vaktile burada uzun müddet kalmıştı. Kayaların oyukları geniş bir oda kadar kuytu ve kullanışlı idi. Sarı Çakal, Akayın bacağına bir zincir bağlamış ve zincirin ucunu büyük bir taşın altına sokmuştu.

Sarı Çakal gündüzleri ava gider, bir kaç saat içinde avladığı kuşları Akaya getirir, birlikte pişirip yerlerdi.

Akay, Sarı Çakal ava gittiği zaman zinciri koparmağa çalışır, taş zorlar, bir türlü koparamazdı.

Akay zinciri koparsa da nereye gidecekti? Buraya kapandıysa güdenberi insan yüzü görmüyordu. Burası öyle ıssız bir yerdi ki, etraftan bir tek yolcu bile geçmezdi.

Sarı Çakal, Akayı buraya gece karanlılığında getirmişti. Ertesi gün Akay, sığındığı inden dışarı çıkınca kendisini engin bir çölün ortasında sandı. Buradan kurtulmak için kamatlanıp uçmak gerekti. İkinci inde Sarı Çakalın atı barınıyordu.

Akay bir gün, Sarı Çakala:

— Ayağımdaki zinciri çöz... Ben, yaban ayısı değilim.

Diye bağırdı.

Sarı Çakal:

— Seni, kaçacağı düşünerek bağlamadım, dedi, etrafta beyaz ayılar dolaşiyor. Senin burada olduğunu sezerlerse, ben yokken gelirler.. parçalarlar. Kendini koruyamazsın onların pençesinden.

— O halde sen ava giderken beni de al götür. Bu inde, bir vahşi hayvan gibi yaşayamam ben.

Sarı Çakal, Akayı çok seviyordu. Ayağındaki zincirleri kolay kolay çözemedi. Akay tekrar yalvardı:

— Ben de dağların koynunda doğmuş bir kızmım. Burada yaşamak beni bezdirmez... Senden ayrılmak niyetinde değilim. Ayaklarımı serbes bırakırsan, sana daha iyi hizmet ederim. Getirdiğin avları elimle kızarırım. Burada güzel bir yuva kura, otururuz. Geceleri sana eski ulusların öykülerini anlatır, seni eğlendirerek uyuturum!

Dedi. Sarı Çakal, Akayın sözlerine kanmıştı. bir gece sevgilisinin zincirlerini çözdü.. Akayı koynuna aldı; bir tüy kadar ince ve zarif olan Gürcü kızını iri kollarla sardı... Atının eğerine başlarını dayadılar ve uyudular.

Ertesi sabah, Sarı Çakal gözlerini açtığı zaman Akay hâlâ uyuyordu.

Sarı Çakal bir gün önce yakalayıp getirdiği bir yaban keçisinin sütünü sağdı.. Akayı uyandırdı, sütü içtiler. inden çıktılar.

Sarı Çakal her gün Akayla beraber ava gidiyorlar, beraber at üstünde dolaşıyorlardı.

Akay uzaklardan geçen kervan yollarını öğrenmişti. Kendi kendine: — Elbette bir gün olur, Sarı Çakalın atını elimle geçirir, kaçırım.

Diyordu. Akay bu ümidle aylarca bekledi. Sarı Çakal ona hiç bir gün kaçmak fırsatını vermiyor, onu yalnız bırakmıyordu.

Akay ümidini kesmedi.

Bozkırın ortasında altı ay, Sarı Çakal gibi, dünyanın en çirkin adamıyla başbaşa yaşadı.. her sıkıntıya tahammül etti. Yoksulluğa, mahrumiyete alıştı. Ve hiç bir dakika Suboyu unutmadı... Yere, göğe baktıkça onun hayalini gördü.. onun sesini işitti. Her gece rüyasında Suboyu görüyor. sonra uyanıyor ve saatlerce gözüne uyku girmiyor.. yarım kalan düğününü, yeni kurduğunu yuvacığını düşünerek dişlerini gıcırdatıyordu. (Arkası vr)

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262
Ziraî ve ticarî her nevî banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası ile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

T. İŞ BANKASI'nın

939 K. TASARRUF İKRAMIYE PLANI

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kurallar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Temmuz, 26 Ağustos
1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMIYELER:

1 Adet	2000 liralık	=	2.000 lira
5	1000	=	5.000
8	500	=	4.000
16	250	=	4.000
60	100	=	6.000
95	50	=	4.750
250	25	=	6.250
435			32.000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ:

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır. Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

TÜRKİYE

Şeker Fabrikaları

Anonim Şirketinden:

Müessesemiz üçüncü parti olarak küp ve kristal ecnebi şekeri satın alıncaktır. Şartnamesi Bahçekapı Taşhan 42 numaradan isteyenlere verilir.

12 Sonkânun 1939 perşembe günü saat on bire kadar teklif mektupları şartname esaslarına göre kabul edilecektir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Cibali Tütün ve kutu fabrikasında halen mevcut olanlarla Mayıs 939 gayesine kadar birikeceği tahmin edilen 160.000 kilo tahta parçası pazarlık usulüne satılacaktır.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 50 santim hesabına 800 lira ve % 15 teminatı 120 liradır.

III — Arttırma 13/1/939 tarihine raslayan cuma günü saat 15,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesinde müteşkil komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümuneler cibali ve kutu fabrikalarında görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminatlarla birlikte yukarıda adı geçen komisyonun gelmeleri ilân olunur. (9484)

I — İdaremizin İstanbul başmüdürlüğü binası ve anbarlarıyla Levazım ve mübayaat şubesi binası arasına şartname ve resmi mucibince yaptırılacak üç adet demir camekân işi kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli beheri (3912,97) lira hasebine (11738,91) lira ve muvakkat teminatı 881 liradır.

III — Eksiltme 16/1/939 tarihine raslayan pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve resimler 59 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve mübayaat şubesinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin diplomalı yüksek mühendis ve ya yüksek mimar olmaları, olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir mütehasısı inşaat sonuna kadar daimi olarak iş başında bulundurulacaklarını noterlikten musaddak bir taahhüt râğdı ile temin etmeleri ve bundan başka 8000 liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarını gösterir vesaike ihale gününden 8 gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca fenni ehliyet ve münakasaya iştirak vesikası almaları lazımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanuni vesaike ile V inci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirak ve fenni ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü en geç saat 15 şe kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lazımdır. (9514)

MEŞHUR HACI BEKİR Ticarethanesi

için fevkalâde leziz

MEYVALI NUGA

fiyatı 120 kuruş

**ALİ MUHİDDİN
HACI BEKİR**

Merkezi: Bahçekapı, şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri. Her eczanede arayınız.

(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

Istanbul Telefon müdürlüğünden:

- 1 — İdare ihtiyacı için muhtelif ebatta 16 kalem kurşunlu kara kablo- su ile 1 kalem denizaltı kablosu kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedeli (146794.20) muvakkat teminat (8590) lira olup eksiltmesi 6/2/939 pazartesi günü saat (15) de müdürlük binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile kanu- nî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) de kadar mezkûr komis- yona vereceklerdir.
- 4 — Şartnamesi (367) kuruş mukabilinde her gün Levazım âmirliğimiz- den alınabilir. (9253)

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü arttırma, eksiltme ve ihale komisyonundan :

- 1 — (25) forma tahmin olunan Tarım İstatistiğinden 1500 nüsha açık eksiltme usulüyle bastırılacaktır.
- 2 — Bu eserin 16 sahifelik beher forması için kırkar lira üzerinden 1000 lira bedel tahmin edilmiştir. % 7,5 hesabla muvakkat teminat verilmesi lâzımdır. Eksiltme ikincikânun 1939 ayının 9 uncu pazartesi günü saat 16 da Umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonunda açılacaktır. Bu bap- taki şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. (5181) (9281)

Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü arttırma, eksiltme ve ihale komisyonundan :

- 1 — (40) forma tahmin olunan belediyeler istatistiğinden (800) nüsha- sı açık eksiltme usulüyle bastırılacaktır.
- 2 — Bu eserin (16) sahifelik beher forması için kırkar lira üzerinden (1600) lira bedel tahmin edilmiştir. % 7,5 hesabla muvakkat teminat veril- mesi lâzımdır. Eksiltme ikinci kânun 1939 ayının 9 uncu pazartesi günü sa- at 15,30 da umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonunda açılacak- tır. Bu bapdaki şartname komisyon kâtipliğinden istenebilir. (5180) (9280)

**Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum İdaresi İlanları**

Samsun istasyonunda yapılacak istasyon binası inşaatı kapalı zarf usulü ve vahidi fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

- 1 — Bu inşaatın muhammen bedeli 85 000 liradır.
- 2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı ve devlet demir yollarının Ankara, Sirkeci, Kayseri ve Samsun veznelerinden 425 kuruş mukabilinde ala- birlirler.
- 3 — Eksiltme 19/1/939 tarihinde perşembe günü saat 15 de Ankarada D. D. Yolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşı- ğında yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.
 - A) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun olarak 5500 liralık muvakkat teminat
 - B) Bu kanunun tayin ettiği vesikalar
 - C) Nafia vekâletinden musaddak ehliyet vesikası
 Ehliyet vesikası için isteklilerin vakit zayi etmeden ve ihale gününden en az sekiz gün evvel tahriren Nafia vekâletine müracaat etmeleri lâzımdır. (9490)

Muhammen bedeli 22500 lira olan 6 adet muhtelif Antrıtuvaz torna tez- gâhı 14/2/1939 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare bi- nasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1687,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reis-liğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa- da tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (9465)

Muhammen bedeli 8250 lira olan 500 litre Parex Detmolin veya emsali haşerat öldürücü mayi 16/1/939 pazartesi günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 618 lira 75 kuruşluk muvakkat teminat ve ka- nunun tayin ettiği vesikle birlikte tekliflerini muhtevi zarflarını eksiltme gü- nü saat on dörde kadar Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon reisli-ğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonunca parasız olarak dağıtılmaktadır. (9445)

Pendik istasyonunda yeniden yapılacak istasyon binası inşaatı kapalı zarf usulü ve vahidi fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur.

- 1 — İnşaatın muhammen bedeli 70,000 liradır.
- 2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı devlet demir yollarının Ankara, Haydarpaşa ve Sirkeci veznelerinden 350 kuruş mukabilinde ala- birlirler.
- 3 — Eksiltme 20/1/939 tarihinde cuma günü saat 15 de Ankarada D. D. yolları yol dairesinde toplanacak merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşı- ğında yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat 14 e kadar komisyon başkan-lığına tevdi etmiş olmaları lâzımdır.
 - A) 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 4750 liralık muvakkat teminat
 - B) Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.
 - C) Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.
 Ehliyet vesikası için isteklilerin vakit zayi etmeden ve ihale gününden en az sekiz gün evvel tahriren Nafia Vekâletine müracaat etmeleri lâzımdır. (9467), (5290).

Istanbul İş Bankası karşısında

MALÛL CEMAL GİŞESİ

1939 senesinde muhterem müşterilerine dört büyük ikramiyeler vermekle tekrar yılbaşı rekorunu kazanıp birinciliği kazanmıştır

24481 numaraya 100000 lira

Süleymaniye Kız orta mektebinde bayan Fahire kazan dırıştır.

24481 numaraya 100000 lira

Balıkesir Evrindi nahiyesinde muallim Fahri ve arka daşları kazanmıştır.

12692 numaraya 50000 lira

Balık pazarında 32/1 numarada kasap Arif kazanmıştır

16939 numaraya 15000 lira

Kabataş imamı bay Aliyi kazandırmıştır.

Muhterem Bay ve Bayanlar daima İş Bankası karşısında

MALÛL CEMAL gişesine

koşunuz Zenginlik muhakaktır.

Tayyare biletlerini de üçüncü keşideden itibaren fark almadan gişemiz devamlı verecektir.

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd krahathanesi karşı- sında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

Dr. BESİM RUŞEN

Cerrahpaşa Hastanesi Dahiliye

Mütehassısı Çarşıkapı Tramvay

Durak. Ahun Ap. ★

ALMANCA BİLEN DAKTİLO**Aranıyor**

Garbiî Anadolu'da Büyük bir müessese «Anonim Şirket», Bilhassa Türk- çeden Almanaçaya tercüme mütefer Almanca muhabere memuru aran- maktadır. Alâkalı bay veya bayanlardan makinede sür'atlı yazanların 176 Posta kutusuna «U. F. 26» rumuzu altında, tercümei halleri, resimleri ile be- raber bütün şartlarını bildirmeleri.

Tasarruf için

tenviratınızda Osram-D-ampulu kullanınız. Osram-D-ampullarının ışık verimleri sarf ettikleri cereyana nispetle harikuladedir, yani ucuz ziya temin ederler.

Bunun için daima tecch edeceğiniz içi buzlu

**OSRAM-D
AMPULLARI**

AEG

Türkiye Vekilleri:

Elektron

Türk Anonim Şirketi

Türk Anonim Elektrik Şirketi Umumiyesi
İSTANBUL P. K. 1449

İSTANBUL P. K. 1144

Aylık temizliklerimizde
Candan gelen sevgi ile
kullandığımız

Femil

ve BAĞLARI

Balolarda bile en ince elbiselerimiz altında sezilmez, her hareketimizi kolaylaştırıcı mikropsuz, temiz ve sıhhi bir idealdir. Sihatının kıymetini takdir eden her bayan umum dünya bayanlarının şükranla kullandıkları:

Femil ve Bağını
Daima kullanırlar.

Istanbul belediyesi İlanları

	Keşif Bedeli	İlk teminat
Söğütliçeşme - Kurbağalıdere yolunun tamiri (1000 liralık iş yapıldığına dair vesika.)	1306,42	97,98
Erenköy - İçerenköy yolunun katranlanması (1000 liralık iş yapıldığına dair vesika.)	1899,70	142,45
Kurbağalıdere - Göztepe - Sahrayıcedid yolunun katranlanması (2000 liralık iş yapıldığına dair vesika.)	3823,60	286,77

Yukarıda keşif bedelleri yazılı yolların tamirleri ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnameleri Levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikadan başka bu gibi işleri yapıldığına dair ihaleden sekiz gün evvel Vilâyetten alacakları Fen ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret odası vesikaları ile ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektuble beraber 9/1/939 pazartesi günü saat 14,30 da Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (1) (9411)

Her otomobil ve her kamyon için

B O S C H

Buji
Akümülatör
Klakson
Bobin
Dinamo
Yan işaretleri
Cam sileceği
Ön fener
Mazut memeleri
Mazut pompaları
Distribütör

O t o E l e k t r i k

Taksim Kışla geçidi No. 21

Hernevi muayene, tecrübe ve tamir

Muvakkat Meşheri: Taksim Ceylan han No. 25

TURK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

Üçüncü keşide: 11 ikincikânun 1939 dadır. Büyük ikramiye: **50,000** liradır... Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

GRİPİN

Her sabah bir kaşe alınız.

Grip ve nezlenin salgın halinde bulunduğu bugünlerde hem emniyet tedbiri, hem şifaşı kat'î bir devadır.

Derece yükseliyor

endişeye mahal yok; GRİPİN alınız.

Harareti süratle düşürecek hastalığın muzır mikroplarını imha ederek, baş, diş ve mafsalsal ağrılarını geçirerek vücutta hali tabii avdet edecektir.

Her sabah bir kaşe almalısınız.

Her banyodan sonra saçınız
Bu şekle girerse
BRIYANTIN PERTEV
onları düzeltmeyi temin eder.

DENİZBANK

Uskur Şaft satın alınacak

Bankamızın Kınalıda tipindeki gemileri için altı takım Uskur Şaft satın alınacaktır. Şartnamesi Tophanedeki Deniz hânda Materyel şubemizden her gün parasız alınabilir. Teklifler en geç 20/1/939 tarihine kadar mezkûr şubeye verilmiş bulunmalıdır.

ŞOKOLAKSİN

Bir adedi müleyyin — İki adedi müşhildir.

En muannid kabızlarda bile tesiri katî, lezzeti gayet lâtif rakipsiz müleyyin, müşhil çikolatasıdır. 8 adedi 20 Kr. Eczanelerden arayınız.

1939 SENESİNİN PIYANGO KIRALIÇESİ

N İ M E T G İ Ş E S İ

11 Büyük ikramiyeyi vermekle büyük şöret kazandı

N İ M E T G İ Ş E S İ

500000 Bu sene de birçoklarını sevindirdi
100000 Lirayı Tütün amelesinden 15 kişiye kazandırdı.
60000 Lirayı da Üsküdar'da Paşa kapısı Sultanıye sokak avukat bay Nurinin kızı küçük Gülere kazandırdı.
20000 Lirayı da bay Naciye kazandırdık.
10000 Lirayı da Bebekte İnşirah sokak 41 numarada bayan Ayşeye kazandırdı.
10000 Lirayı da Tophanede Denizbank kasabı bay Niyaziye verildi

100000 Lirayı Nafia mühendisi bay Ahmede kazandırdı.
70000 Lirayı kalabalıkta adresini vermeden giden bir vatandaşımıza kazandırdı.
30000 Lira Kadıköyünde Mühürdar caddesinde 147 numarada Dr. bay Niyaziye kazandırdı.
20000 Lirayı Beykoz kundura fabrikasında bay Osman ve arkadaşlarına kazandırdı
10000 Lirayı da Konyada bay Servere kazandırdı

10000 Lirayı da seyyar satıcı bay Ahmede verilmiştir.

Siz de talihli bilet almak ve kazanmak isterseniz biletlerinizi daima

NİMET GİŞESİNDEN ALINIZ.

Adrese dikkat: İstanbul Eminönü Tramvay caddesi No. 29/31 Tel: 22082

NİMET GİŞESİ SAHİBİ NİMET ABLA.